

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to

R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF

Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman.
Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to

REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XV, No. 3. Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

NOVEMBER 1, 1938

Subscription Price, \$2.00

MEDITATIE

Zucht Naar Heiligmaking

*Maak mijn voetstappen vast in Uw
Woord, en laat geen ongerechtigheid
over mij heerschen.*

Ps. 119:133.

Wonderlijk kind van God in de wereld!

Een vermaak heeft hij in de wet Gods naar den inwendigen mensch.

Maar altijd ziet hij een andere wet in zijne leden, die strijdt tegen de wet zijns gemoeds.

Lang heeft die andere wet, de wet der zonde, die thans nog in zijne leden is, daar geheerscht. Ze had haar troon in zijn diepe hart. Ze was daar koningin. en vanuit dat hart heerschte ze, voerde ze vrij, zonder dat iets haar macht tegenstond of betwistte, haar bewind over verstand en wil, over ziel en lichaam, over 't verborgen leven en den openbaren levenswandel.

Zelfs heerschte ze daar met een zeker recht. Is niet de zondaar, de overtreder van Gods wet, schuldig? Is hij niet des doods waardig? Vloekt hem niet de wet Gods? En is hij, als kind des toorns, gebonden in den dood, niet een slaaf der zonde?

Doch hij werd bevrijd!

De zonde werd veroordeeld in het vleesch! Hetgeen der wet Gods onmogelijk was, die altijd weer den schuldige veroordeelde tot den dood, hem aan de macht en slavernij der zondewet overleverde, hem nimmer kon bevrijden, dat heeft God gedaan, toen Hij Zijn Zoon zond in de gelijkheid des zondigen vleesches, toen Hij Hem zond naar de diepte des lijdens, waarin Hij den toorn Gods droeg, volkomen voldeed aan Gods recht, de schuld der Zijnen voor eeuwig uitdelgde, hen met Zich verzoende, en alzoo de zonde in haar heerschappij in het vleesch veroordeelde, haar de macht ontnam om in de menschenlijke natuur te heerschen, rechtvaardigheid en leven verwierf voor allen, die Hij

in dien Zoon heeft liefgehad met een eeuwige liefde. . .

En de kracht van dat kruis werd toegepast.

De liefde Gods werd uitgestort in het hart van den in banden des doods geknelden mensch, de liefde, die in het kruis des Zoons werd geopenbaard, trok hem uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht. . . .

Hij kwam onder de macht der genade!

De zonde heerschte niet meer over hem! Hij werd bevrijd! De troon van de wet der zonde werd in 't stof terneer geworpen; de troon der genade werd opgericht. Hij heeft een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mensch.

Doch, ziet, in zijne leden is nog altijd die andere wet!

Diepe sporen liet die oude heerschappij achter in het vleesch. En dat vleesch bleef. Wel ontving hij nieuw leven, dat naar Gods wet uitgaat, er naar streeft om Hem welbehagelijk te zijn. Doch 't is een beginsel. Een klein beginsel. Een beginsel, dat hem wel *alle* zonde van harte doet haten en hem doet begeeren naar alle geboden Gods te leven, maar dat niettemin een beginsel slechts is, een beginsel blijft tot den dood toe, ook in den allerheiligste. En dat kleine, nieuwe levensbeginsel der vrijheid ziet zich van alle zijden omringd, aangevallen, bedreigd door de werken dier andere wet, die in dat vleesch haar sporen, de sporen harer oude heerschappij achterliet. Sporen in denken en willen en begeeren, in oog en oor, in tong en mond, in hand en voet en waarin de richting, die door dat nieuwe levensbeginsel aan onze voetstappen wordt gegeven, zoo gemakkelijk afglijdt. Diepe sporen, want ze zijn daar gemaakt van onze geboorte afaan, neen, van vóór de geboorte, van den val des eersten menschen heeft de heerschappij der zonde haar voren getrokken in dat vleesch!

Een klein levensbeginsel midden in den dood!

En bovendien wandelen we met dat kleine beginsel der nieuwe gehoorzaamheid, dat van alle zijden omringd is door de macht des doods, temidden van een wereld, die in het booze ligt, die de duisternis liefheeft en het licht haat, waarop de heerschappij der zonde

haar stempel zet, waaraan de wet der zonde richting geeft, de richting van de lust des vleesch en de lust der oogen en de grootheid des levens; waarin de afgezette en uitgeworpen Vorst der duisternis nog altijd zijn bewind wil handhaven. . . .

Ik ellendig mensch! Wie zal mij verlossen?

Ik leef. . . .midden in den dood! Ik ben licht. . . .midden in de duisternis! Ik ben vrij. . . .en voel altijd nog mijn banden! Ik ben volmaakt. . . .temidden van zonde! Alles is nieuw. . . .temidden van het oude!

Ik wil en doe niet!

Ik haat en doe!

Onverstaanbaar kind van God!

En toch, het nieuwe heerscht!

Heerscht, niet zoo, dat ook het oude nog heerschappij voert, maar heerscht alleen en heerscht volkomenlijk!

Heerscht omdat het van God, uit Christus is, omdat het in het diepe hart is ingeplant, omdat het door het geloof juist kracht genoeg heeft om zich altijd weer aan dien Christus vast te klemmen, Hem aan te kleven, in Hem al zijn heil te zoeken!

Heerscht ook in dit gebed, dat door den Geest uit het hart des dichters werd gegrepen.

Niet het oude spreekt hier. Hier zwijgt de wet der zonde.

Het nieuwe schreeuwt hier tot God, dorstend gelijk een hert naar de waterstroom: Maak mijn voetstappen vast in Uw Woord, en laat geen ongerechtigheid over mij heerschen!

Hier overwint het nieuwe levensbeginsel, volkomen zich bewust van al de verleidingen, die het omringen, verleidingen van binnen en van buiten, van de oude heerschappij der zonde in de leden, van de machtige, verlokkenende, dreigende wereld, van den satan, die rondgaat als een brieschende leeuw; zich bewust ook van een diepe haat tegen de zonde, tegen *alle* zonde in elken vorm ook, *geen* ongerechtigheid meer minnend, geen geheim verbond meer hebben met eenige overtreding. Hier overwint het beginsel van de wet des Geestes des levens, want het bidt, het schreeuwt zijn verlangen uit tot God; en bidden is zich vastklemmen aan God in Christus, zijn kracht zoeken in Christus, en zoeken is vinden en vinden is overwinning!

Laat geen ongerechtigheid over mij heerschen!

Ongerechtigheid is ijdelheid, ledigheid. Dit toch is altijd waar van de zonde. Ze heeft geen positieve waarde. Ze is ledig aan waarachtig goed. Ze doelt niet op en dient niet tot Gods eer. Er zit niets in, geen liefde tot God en tot den naaste, geen waarheid, gerechtigheid, goedheid. Ook draagt ze geen positieve vrucht. Ze werkt geen goed. Ze strekt niet tot heil.

Ze maakt niet zalig. In haren weg wordt de gelukzaligheid niet gevonden. Den zondaar schijnt het soms alsof de zonde hem goed is, hem vrede, geluk, blijdschap verschaft. Hij is verduisterd in zijn verstand, geestelijk-zedelijk verduisterd. Hij jaagt de zonde na. Hij zoekt in haren weg bevrediging zijner begeerten, lusten. Doch ijdel is de zonde. Haar schoon is schijnschoon. Haar goud is klatergoud. Haar licht is duisternis. Haar geluk is rampzaligheid. Haar leven is de dood. . . .

Want de bezolding der zonde is de dood!

Ze geeft geen ander loon!

De dood, altijd de dood, tot den eeuwign dood toe!

Want de ongerechtigheid wil God niet, keert zich van Hem af, tegen Hem, vliedt verre van Hem. En:

“Wie ver van U de weelde zoekt,
Vergaat eerlang en wordt vervloekt.
Gij roeit hen uit, die afhoereeren,
En U den trotschen nek toekeeren!”

De dichter is vervuld met een diepen afkeer, met huivering voor de ongerechtigheid. Hij heeft haar leeren haten. Hij wil haar verre van zich houden. Vandaar deze bede: Laat geen ongerechtigheid over mij heerschen!

Geen ongerechtigheid!

Niet maar aan de ongerechtigheid in het algemeen, in het afgetrokkene, denkt de dichter. Concrete zonden, bepaalde vormen van ongerechtigheid heeft hij voor de aandacht. Want, o, 't is waar, alle ongerechtigheid is in den grond hetzelfde. En het is onmogelijk, dat we bevrijd zouden zijn van de heerschappij van ééne of meerdere zonden, terwijl we ons aan de overmacht van de andere zouden onderwerpen. Maar ook is waar, dat die ééne macht der ongerechtigheid zich op verschillende wijze openbaart, zich onderscheidt in verschillende vormen van concrete zonden. En niet alle zonden hebben op gelijke wijze vat op ons. Er is verschil van aanleg en karakter, ook van tijd en omstandigheden. Vandaar, dat op den éénen deze, op den ander die zonde gemakkelijker beslag legt. Hier is het de hoogmoed, daar de vrees; hier de lust des vleesch, daar de lust der oogen; hier de hoererij, daar de leugen; hier de geldzucht, daar de zucht naar roem en groetheid des levens; hier de drift, daar de lauwheid, die hare netten spreidt om ons te vangen.

En daar zijn die bepaalde zwakheden des vleesch, die karakterzonden mogen heeten.

Daarom: *geen*, niet één ongerechtigheid!

Zoo gemakkelijk, zoo gaandeweg, zoo schier ongemerkt toch geraken we in hare strikken verward, komen we tijdelijk weer onder de heerschappij der ongerechtigheid. Och, 't begon misschien met een kleinigheid. We lieten ons door drift verleiden om een verkeerd woord te uiten; of door laffe vrees werden we bewogen om de leugen inplaats van de waarheid te kiezen; of we gaven voet aan de begeerlijkheid des

vleesch, of wat ook. En we keerden niet aanstonds op onze schreden terug. We kwamen niet aanstonds tot boete en berouw. We deden geen belijdenis van onze zonde. We verzetten ons, toen we vermaand wierden. We trachten onze zonde te bedekken. Al meer en meer begon die ééne ongerechtigheid over ons te heerschen. Ze kreeg ons in heur sterke klauwen. . . .

't Werd al donkerder!

We gingen steeds verder van den weg af!

De ongerechtigheid, waarvan we bevrijd waren, gered door de genade van onzen Heere Jezus Christus, kreeg weer heerschappij over ons!

De dichter weet het en bidt!

Heere! laat *geen*, niet één ongerechtigheid, ook niet in haar allereerste begin, over mij heerschen!

En in dat gebed ligt de overwinning! !

Maak mijn treden vast!

In Uw Woord!

Dat is de keerzijde, de positieve keerzijde van deze bede.

En deze is onafscheidelijk verbonden aan de begeerte om verlost te worden en te blijven van de heerschappij der zonde.

Zoo toch staat het altijd met de waarachtige, de altijd doorgaande bekeering van Gods kind in deze wereld. Ze is eenerzijds altijd een innerlijke afkeer van de zonde als zonde, een droefheid naar God, een behoefte aan en bede om vergeving en verlossing van de heerschappij aller ongerechtigheid. Ze is anderzijds ook een innerlijke verheuging in God, een begeerte om Hem welbehagelijk te zijn, om niet alleen naar sommige, maar naar alle geboden Gods te leven, een verlangen naar, een streven naar de volmaaktheid, een overpeinzen met alle krachten van de wet des Heeren!

Maar ook staat deze positieve zijde in oorzakelijk verband met het bewaard blijven tegen de heerschappij der ongerechtigheid.

Dan toch, als onze treden vastgemaakt zijn, bevestigd zijn in Gods Woord, zal de zonde ons niet overheerschen!

't Beeld van den weg, waarop we loopen, waarop we in zekere richting ons voortbewegen, een geliefd beeld in de Schrift, ligt aan dit deel van des dichters bede ten grondslag. Uit geestelijk-zedelijk oogpunt is de mensch zulk een wandelaar, een looper op den weg. Hij beweegt zich in bepaalde richting. Nimmer staat hij stil. Altijd gaat hij voort. Dag en nacht, of hij waakt of slaapt, bewandelt hij een weg. En zijne afzonderlijke daden kunnen worden genoemd zijne treden, zijne voetstappen op dien weg. En dat niet slechts datgene, wat door de menschen van hem kan worden

waargenomen, zijn uiterlijke daden, het woord van zijnen mond, de blik zijner oogen, 't gebaar van zijne hand; maar ook de nimmer uitgesproken gedachten, de nooit geuite begeerten, de diepe roerselen van het hart, het verborgen beweeg van 't onderbewuste leven, die geheime werkingen der ziele, die zelfs aan onze eigene aandacht voorbijgaan zonder opgemerkt te worden, behooren tot die treden!

En elke stap, elke tred, elk woord, dat we spreken, elke gedachte, die we denken, elke begeerte, die in ons opkomt, beweegt zich in bepaalde richting!

Ze is naar het richtsnoer van Gods heilige wet, of ze gaat ertegen in!

Ze keert zich naar God toe of van Hem af!

Hoe beteekenisvol is daarom de bede: Richt Gij mijn treden in Uw Woord!

Zoo toch kan het woord, dat hier door "vastmaken" vertaald is, worden gelezen en moet het zeer waarschijnlijk in dit verband ook worden vertaald. Richt mijn treden! Geef Gij, o, Heere! richting aan mijn woord en daad, mijn zien en hooren, mijn denken en willen en begeeren, de diepe roerselen van mijn hart en al mijn neigingen, opdat het zich alles keere tot U, den levenden God, opdat het zich alles bewege in de richting van Uwe wet en daarvan nimmer wijke!

Doe dat in, of zooals we kunnen lezen, door U Woord!

En dat wil niets minder zeggen dan: richt mijn treden door Uw Woord tot mij te spreken! Dat Woord hebben we, heeft Gods volk altijd gehad, in de Heilige Schriften, die immers de onfeilbare openbaring zijn van het Woord God tot ons. Zonder dat Woord Gods, zooals we dat in de Schrift bezitten, spreekt God de Heere zeker niet tot ons. Gevaarlijk is het te meenen, dat God ook zonder dat geopenbaarde en ons beschrevene Woord tot ons zou spreken om onze treden te richten. De bede veronderstelt dan ook kennis van dat Woord. Ze houdt in, dat het metterdaad onze lust is, om dat Woord te overdenken en te bepeinzen, daarin te worden onderwezen, het in ons verstand en hart te bergen.

Maar toch is het zoo niet genoeg.

Het is immers niet zóó, dat wij dat Woord lezen of hooren, dat we het in ons geheugen prenten, om dan zelf onze treden naar dat Woord te richten. Neen, ook hier is God eerst. Hij spreekt door de Schrift, door Zijnen Geest Zijn eigen Woord tot ons, onwederstandelijk, almachtig, zoodat we het kennen, voor dat Woord beven met eene beving der liefde. Zoo alleen wordt dat Woord een macht in ons, waarnaar ook wij onze treden richten, als medewerkers Gods.

Richt Gij dan mijn treden door Uw Woord!

Dan zal ik 't pad van Uw geboden loopen!

Met vasten tred!

H. H.

EDITORIALS

Yankee-Dutch

II.

Now, as I remarked, I am not at present interested in Yankee-Dutch in the literal sense of the word. I wanted to call your attention to the very real and always present peril of Yankee-Dutch in doctrine and in our practical walk of life.

The first is plainly suggested by the passage which I quoted from Nehemiah. The children spoke half in the Hebrew language and half in the language of the heathen. Their language was a mixture. They knew the pure Hebrew no longer. Their speech was adulterated. Now, when our children of the second and third generation in this country wean away entirely from the language their fathers spoke in the old country, the result is not so serious that we need worry about the preservation and maintenance of the truth of the Word of God. Time was when a desperate effort was made to preserve the Holland language. Fear was expressed frequently that with the loss of the Holland language the knowledge of Reformed truth would necessarily decrease and ultimately disappear. And, perhaps, it may be granted that this fear was not wholly without reason, that it was not quite so foolish as by others it was sometimes presented to be. Naturally, with the loss of the Dutch language the last tie that still connected the immigrants from the Netherlands to the Reformed Churches of the land of our fathers would be severed, a veritable treasure of Reformed literature would forever be closed to them. But the fact remains, nevertheless, that the knowledge of Reformed truth is not inseparably bound up with the Holland language. It is, indeed, very well possible to maintain and propagate and preserve in generations the truth of our Confessions in the language of the country of our choice. With Hebrew, however, this was quite different. For, it was the language of revelation, the language of Moses and the prophets, the sole language in which the truth of God's covenant had been revealed and preserved. To lose the knowledge of the Hebrew tongue was to have no longer access to God's revelation. To speak half in the Hebrew language and half in the language of the heathen nations, as was done by the children of those Jews that had married heathen wives, inevitably involved a mixture of the truth of God and the lie of idolatry. They confused the two. Spiritually these children spoke Yankee-Dutch.

And in our own day one may hear a good deal of religious Yankee-Dutch.

This is true of the modern religious world in gene-

ral. It is curious to notice how long certain religious traditions can be preserved. In our country the influence of the old puritan traditions may still be witnessed in many customs. Public assemblies are frequently opened by calling on the name of God. Thanksgiving days are proclaimed officially for the whole nation. Special prayer-days may be convoked occasionally in the same way. Public oaths are sworn, sometimes with one's hand on the Bible. Even in political speeches one may hear a religious note occasionally, and divines will pronounce the benediction per radio over the entire nation. But at the same time the contents of these proclamations, speeches and prayers plainly reveal that the true knowledge of the truth of the Scriptures is not known or deliberately denied. They represent a mixture of the truth and the lie, modern philosophy in a religious garb. Old religious terms, such as conversion, regeneration, the kingdom of God, righteousness and the like, are preserved and employed, but they received a new content and significance. The result is rather confusing and misleading.

If on a Sunday you happen to be away from home and enter one of the many churches from whose pulpits long ago the gospel was preached, you will notice the same thing. Outwardly nothing seems changed since the days of the Puritans. The Bible is still on the pulpit, the old forms of worship are still preserved, religious hymnbooks may be found in the pews, the minister still wears his toga. The congregation still gathers to worship, to sing and to pray and to offer their gifts to the Lord. The minister still reads the Scripture-lesson and chooses a text as a basis of the sermon he delivers. But the language of prayer and sermon is Yankee-Dutch. The text chosen by the preacher is only a pretext. In vain one expects to hear the truth of the Word of God expounded or the gospel preached. The preacher speaks half in the "Hebrew" language and half in the language of the modern heathen. But the truth is lost. It is so hopelessly distorted and corrupted that one who entered to hear the "joyful sound" can only leave with disappointment and bitterness in his soul, because of the hypocrisy and sham of one who pretends to be a "minister of the Word of God", yet so wantonly offers to his flock the Yankee-Dutch of human philosophy instead!

But we need not depart so far from home as the modern world and the false church to meet with this evil phenomenon of doctrinal Yankee-Dutch.

We may narrow the scope of our observation.

What a hopeless jargon is often presented as Reformed truth! What gibberish is frequently heard from pulpits that are supposed to be Reformed! How often the congregation may listen to a tolerably sound exposition of the truth of God's sovereign grace, in order to find that the Reformed sermon is climaxed by an Arminian "application". What else is it than

Yankee-Dutch when a so-called Reformed Synod declares that God is gracious to all that hear the preaching of the gospel, while at the same time they attempt to maintain the truth that He is gracious only to the elect? What else is it than wholly unintelligible gibberish when it is synodically established that God offers His salvation well-meaningly, i.e. with the purpose to save, to those of whom it is confessed that He eternally determined not to save them? Is it not jargon to declare that the man who is dead in sin and misery can do good in this world without the regenerating grace of God? Is it not Yankee-Dutch to teach that the tree is corrupt but bears good fruit? Is it not half Hebrew and half the language of the nations, when in "De Wachter" it is boldly maintained that both must be regarded as the truth: that God is exclusively gracious to the elect and that He is also favorably inclined to the reprobate ungodly; that the blessing of God dwells side by side with His curse in the house of the wicked; that He bestows things upon them in His great lovingkindness which He uses for their destruction?

But also the testimony that proceeds from the life and walk of many a Christian today is, as might be expected, nothing but the application in practical life of this doctrinal jargon, this Yankee-Dutch that is employed as the vehicle of instruction. I say, that this might be expected. For, to be sure, doctrine and life are closely interrelated. They are inseparably connected. You cannot divorce doctrine from life, nor can you separate life from doctrine. There is an influence of doctrine upon life, just as there is a reaction of life upon doctrine. The truth, where it is known and embraced, must become manifest in life. And the attempt to maintain the truth while life is allowed to become corrupt must end in utter failure. Yankee-Dutch in doctrine must needs manifest in Yankee-Dutch in life. And is not the language which Scripture employs to describe the actual life of the heathen that were transplanted into the land of Canaan and instructed by the Hebrew priest, exactly suitable to characterize the life of the people of God today? They served Jehovah and they served their own gods; they served not Jehovah, neither did they after their own ordinances. Double-hearted people! Always halting between two opinions! Unsteady in all their ways. They serve God in Christ and they serve the world; they serve not the Lord, neither do they serve the world! On Sunday they meet with the people of God, during the week they are of the world. When they worship with the people of God they are pious; when they move about in the world, they do business like the world, associate themselves with the world, banquet and feast with the world, imitate the world, as far as they dare, in seeking the pleasures and amusements of the world! On Sunday they shake hands with their brethren in Christ, during the week

they make a common cause with the children of the devil!

They serve God and they serve Mammon!

Yet, they serve not God, neither do they serve Mammon!

The lines of demarcation between the Church and the world, light and darkness, righteousness and unrighteousness, Christ and Belial, are being wiped out fast!

All things are leveled down!

To the level of the world!

(To be continued)

H. H.

Dat Gods Goedheid Particulier Is

V. Het Begrip Goedheid Gods.

Eén der redenen, waarom Ds. Zwier de voorkeur geeft aan het begrip "goedheid Gods" is wel, dat "goedheid" een zeer breed begrip is, het breedste begrip, dat voor hetgeen Zwier bedoelt te bespreken in de Schrift kan worden gevonden.

De term "algemeene genade" wordt door ernstige bezwaren gedrukt, volgens zijn overtuiging. En daarom heeft hij getracht een beteren term te vinden, "die de zaak beter en vollediger uitdrukt".

En dan schrijft hij:

"Daarvoor komt, dunkt mij, vooral in aanmerking de uitdrukking, die we boven deze artikelen schrijven: 'Gods Algemeene Goedheid'. Immers van al de termen, die hiervoor in aanmerking zouden kunnen komen, is goedheid het breedste begrip, waaronder zich, naar het mij voorkomt, al de gegevens der Schrift het best laten bespreken.

"Om thans slechts iets te noemen, de Schrift gewaagt van Gods *barmhartigheid* over al Zijne schepselen. (Let er wel op: 1. Dat Zwier hier bedoelt ook *alle godeloozen*, en 2. Dat hij dit hier zoo maar even neerpent, zonder ook maar een poging tot bewijs. Hij maakt zich hier schuldig aan wat men in het Engelsch noemt "begging the question", H.H.). Nu behoeft het zeker geen betoog, dat de goedheid Gods Zijne barmhartigheid insluit. Barmhartigheid is een bepaalde soort goedheid en wel een goedheid jegens schepselen, die hulpbehoevend zijn, omdat ze zich in lijden en elende bevinden. (Let er ook op, dat Zwier hier reeds uitgaat van een bepaalde voorstelling van goedheid, n. l. die van benevolentia, den wil om wel te doen, om gelukkig te maken. H.H.).

"Alle goedheid is geen barmhartigheid, maar alle barmhartigheid is wel goedheid. Goedheid is dus het breedere begrip, waaronder we ook de barmhartigheid kunnen bespreken.

Nog een voorbeeld. De Schrift spreekt van Gods *lankmoedigheid* over de goddeloozen. (Ook dit staat hier zonder bewijs, H.H.). Zonder verder betoog is het wel duidelijk, dat de goedheid Gods ook Zijn lankmoedigheid insluit. Lankmoedigheid is een bepaalde soort goedheid, en wel een goedheid jegens schepselen, die lang en zwaar den Heere hebben getergd. (Ook hier is het duidelijk, dat Zwier uitgaat van een beperkte voorstelling van "goedheid Gods", die van benevolentia, H.H.).

"Zóó nu staat het ook met de genade Gods.

"De Gereformeerde dogmatiek is, en terecht, gewoon deze te bespreken onder het hoofd van de goedheid of liefde Gods. Terloops zij opgemerkt, dat goedheid en liefde in God zoo nauw verwant zijn, dat het moeilijk is een juiste onderscheiding tusschen die beide aan te geven. Ze worden dan ook door de Gereformeerde theologen gewoonlijk in één adem genoemd".

Met dit laatste ben ik het gansch niet eens. Het is natuurlijk waar, dat goedheid en liefde in God nauw aan elkander verwant zijn. Dit is waar van *alle* deugden Gods, die immers in Hem één zijn. Maar, dat er op grond van de Heilige Schrift geen onderscheiding tusschen goedheid en liefde Gods mogelijk zou zijn, of dat het zelfs moeilijk zou zijn om zulk eene onderscheiding te maken, ontken ik beslist.

Maar ook van de genade Gods schrijft Zwier:

Altijd komt het duidelijk uit, dat de goedheid Gods ook Zijne genade insluit. Genade is een bepaalde soort goedheid, en wel een goedheid jegens schepselen, die nergens recht of aanspraak op kunnen maken en zich alle kwaad hebben waardig gemaakt. (Als eene omschrijving van "genade" is dit wel een klakkeloos nasprenken van dogmatiekjes en catechisatie-boekjes, maar kan het den toets der Heilige Schrift toch niet doorstaan. Ook al is het waar, dat Gods genade aan ons, schuldige zondaren, toekomt en zich doet kennen als verbeurde goedheid, daarmede is nog niet gezegd, dat het begrip aldus mag worden omschreven. Christus is, b.v. de boven alles begenadigde, volgens de Schrift. En bovendien is God immers genadig in Zichzelf, afgedacht van eenige relatie tot het schepsel, H.H.).

"Alle goedheid is geen genade, maar alle genade is wel goedheid. Derhalve is goedheid het bredere begrip, waaronder we ook de genade kunnen bespreken." Algemeene Goedheid Gods XI.

Het is dus duidelijk, dat Ds. Zwier de voorkeur geeft aan den term "goedheid Gods", niet omdat hij principieele bezwaren heeft tegen den term "algemeene genade". Hij wil de laatste niet uitsluiten, maar veel eer insluiten. Als Zwier spreekt van algemeene goedheid Gods, dan bedoelt hij niet *minder* maar *meer*, dan door den term "algemeene genade" kan worden uitgedrukt. Hij breidt uit. Onder algemeene goedheid verstaat hij ook algemeene genade, algemeene barmhartigheid, algemeene goedertierenheid en lankmoedigheid. Eigenlijk maakt Zwier opzettelijk en welbewust door

het kiezen van dezen term alles algemeen. Maar hij geeft de voorkeur aan dezen term, juist omdat hij *de breedste* is, die te vinden is.

Daarom moeten we hier voorzichtig zijn met hetgeen Zwier schrijft.

In de eerste plaats toch is het niet gemakkelijk om breede en breedste begrippen te omschrijven. Beschrijving van den inhoud van begrippen is altijd een moeilijk werk. Hiertoe is inspanning van alle krachten dier "ongelukkige menschenlijke logica", die door Zwier zoo wordt geminacht, een vereischte. Dit is ook waar van begrippen, die in de Heilige Schrift voorkomen. Daartoe is noodig een nauwkeurige studie van de termen, die in Gods Woord worden gebruikt om die begrippen uit te drukken en voor te stellen. Een onderzoek van de beteekenis der oorspronkelijke woorden, beide in het Hebreeuwsch en Grieksch, met behulp van lexica, moet worden ingesteld. Maar dit is niet genoeg. De verschillende Schriftuurplaatsen, waar bepaalde termen, die een zeker begrip van zekere zijde en uit zeker oogpunt voorstellen, of althans de voornaamste van zulke plaatsen, dienen te worden opgespeurd, in haar verband te worden verklaard en met elkander te worden vergeleken. En eerst daarna kan een poging worden gedaan om het begrip te omschrijven en in een definitie vast te leggen. Zoo zal de exegeet werken, die met de geloovige logica eerbiedig de Schrift benadert en onderzoekt. En nu weet ik wel, dat hij daarbij niet behoeft te handelen, alsof er in die lijn nog nimmer eenigen arbeid vóór hem werd verricht. Hij zal dankbaar gebruik mogen maken van omschrijvingen, die hij reeds in lexica en commentaren en dogmatieken vinden kan. Maar in de eerste plaats zal hij deze hulpmiddelen toch niet klakkeloos mogen napraten. Zelfs de lexica zijn lang niet altijd te vertrouwen. Maar ook zal hij, vooral als er over een of ander begrip kwestie ontstaat, de gegeven omschrijvingen toch nog eens nauwkeurig met de Schrift vergelijken, aan critiek onderwerpen, en, indien ze hem blijken toch niet met de Schrift in overeenstemming te zijn, verwerpen of verbeteren. Zoo komen we ook eens wat verder.

Dit is een moeilijk werk, zeiden we. En dit wordt moeilijker naarmate het begrip breder wordt.

Bovendien laten "breedste" begrippen ook heel wat speelruimte. Het is niet moeilijk om bij breede begrippen alleen rekening te houden met ééne zijde, één element van zulke begrippen, en de andere te veronachtzamen; of om nu eens de ééne, dan weer de andere zijde van die begrippen op den voorgrond te doen treden. En zoo hebben we bij zulke breede begrippen heel wat gelegenheid om toch die "ongelukkige menschenlijke logica" *inplaats* van de Schrift te laten spreken.

Hoe komt nu Zwier tot zijn omschrijving van het begrip "goedheid Gods"?

En hoe is over zijne omschrijving te oordeelen?

En eindelijk: hoe past hij zijn eigen omschrijving van dit begrip toe?

Wat het eerste betreft, Zwier heeft eenvoudig in enkele Gereformeerde dogmatieken gezocht, van toen, dat er veel onderling verschil was, kreeg toen op een gelukkig oogenblik *Credo*, het jongste lijfblad van Dr. Hepp in handen, en vond daar een definitie, die hem goed wilde bevallen. Deze koos hij toen.

Zoo doet Zwier, die *nota bene* den euvelen moed heeft om zijne lezers wijs te maken, dat wij uit onze voorstelling van menschenlijke deugden conclusies trekken, die we dan op de Goddelijke deugden toepassen; dat bij ons menschenlijke deugden de maatstaf zijn, waarnaar wij de Goddelijke deugden willen meten; dat wij de menschenlijke logica het beslissende woord laten spreken over de Goddelijke deugden, dat wij zelf gaan uitmaken, wie en wat God voor de goddeloozen moet zijn, inplaats van eerbiedig te luisteren naar alles, wat ons God in Zijn Woord openbaart; dat bij ons de dogmatiek heerscht over de exegese. Zie Algemeene Goedheid Gods, XII. En dit alles schrijft Zwier zonder eenig bewijs. Neen, hij schrijft dit, ofschoon alles, wat hij ooit van ons gelezen heeft, duidelijk het tegendeel getuigt, zoodat hij ook wel beter weet!

Diezelfde Zwier nu, zal hij de deugd van Gods goedheid omschrijven, doet heel geen exegetisch werk, gaat heel niet naar de Schrift, consulteert enkele dogmatieken van Gereformeerde theologen, vindt eindelijk op het rechte oogenblik, dat is, terwijl hij op het punt staat zijne artikelen te schrijven, een definitie in de krant van Dr. Hepp, en geeft haar door als de omschrijving, die hem het meest bevalt!

Meen niet, dat ik hem verkeerd voorstel. Oordeel zelf. Hij schrijft, Algemeene Goedheid Gods, XII:

“Wat hebben we dan, niet volgens ons menschenlijk begrip van goedheid, maar volgens de Schrift te verstaan onder de goedheid Gods?

“Deze vraag wordt door de Gereformeerde theologen op verschillende wijze beantwoord. Er is wel overeenstemming wat de hoofdzaak betreft, maar in de omschrijving, die daarvan gageven wordt, is er veel variatie. De een beschrijft de goedheid Gods aldus en de ander alzoo.

“Dat kan ons niet verwonderen, als we letten op het feit, dat de Schrift vol is van Gods goedheid. Terrecht kon Dr. Bavinck zeggen, dat de Heilige Schrift als het ware een lofzang is op de goedheid des Heeren. Geen wonder dus, dat er op zoo verschillende manier omschrijvingen van Gods goedheid kunnen worden gegeven. Elk theoloog zingt op zijne wijze van deze deugd des Heeren.

“Maar van al de omschrijvingen, die ons in de verschillende dogmatieken onder de oogen zijn gekomen, is er geen, die ons zoo goed wil bevallen als deze, die enkele maanden geleden door Dr. Hepp in zijn lijfblad *Credo* werd voorgedragen:

“De Goedheid Gods is de zelfbegeerlijkheid Gods’.”

En wel geeft Zwier in een volgend artikel reenschap van het feit, dat deze definitie hem zoo goed wil bevallen, maar ook dan verwijst hij met geen letter naar de Schrift. Hij zegt eenvoudig, dat naar het hem voorkomt geen definitie zoo goed als deze de leer der Heilige Schrift weergeeft.

Wat zullen we nu verder van deze “definitie” van Gods goedheid zeggen?

In de eerste plaats moet worden opgemerkt, dat we het hier niet met een definitie te doen hebben, maar eenvoudig met een ander woord, dat de goedheid Gods uit een zeker oogpunt belicht. De goedheid Gods is de zelfbegeerlijkheid Gods.

In de tweede plaats omschrijft dit woord niet de goedheid Gods zelve, maar eigenlijk een gevolg van de goedheid Gods, de houding, die God tegenover Zichzelfen mag en moet aannemen, *juist omdat Hij goed is*. Als Dr. Hepp zegt, dat Gods goedheid Zijne zelfbegeerlijkheid is, dan versta ik dit zoo, dat God aan en voor zichzelfen begeerlijk is, dat Hij zichzelfen alleen kan en moet begeeren en ook eeuwiglijk begeert. En dit is zeker waar. Maar dit laat ons de goedheid Gods zien alleen uit een zeker oogpunt, namelijk als goedheid Gods, in haar absoluutheid, zonder te zeggen, waarin de goedheid zelve nu bestaat. Hij kan en moet Zichzelfen juist begeeren, omdat Hij *de Goede* is, en alleen het goede begeeren kan.

Deze leemte in de omschrijving, die Ds. Zwier het meest bevallen wil, is van groote beteekenis voor de mogelijkheid van toepassing van het begrip goedheid Gods op de houding, die Hij aanneemt tegenover de goddeloozen. En daarom gaat het immers.

Als Ds. Zwier het breedste begrip van goedheid Gods wil omschrijven en gebruiken tot zijn doel, dan moet hij niet verzuimen aan alle elementen van dat begrip in verband met elkander recht te laten weder-
varen.

En dan zal zeker allereerst de nadruk moeten vallen op de waarheid dat Gods goedheid die deugd Gods is, waardoor Hij in Zichzelfen, wezenlijk het inbegrip is van alle oneindige volmaaktheden. Rechtstreeks in dezen zin komt de term goedheid Gods enkele malen in de Heilige Schrift voor. Zoo wordt de Geest des Heeren de goede Geest genoemd, b.v. in Neh. 9:20. In denzelfden zin moet waarschijnlijk het woord verklaard worden in Ps. 25:8: De Heere is goed en recht, daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in den weg. Een duidelijk voorbeeld van deze beteekenis van het woord vinden we in Matt. 19:17: En Hij zeide tot hem: Wat noemt gij Mij goed? Niemand is goed dan Eén, namelijk God. Ook in Ex. 33:19 is dit waarschijnlijk de beteekenis. De man Gods toch vraagt den Heere hem Zijne heerlijkheid te willen toonen. En de Heere antwoordt, dat Hij al Zijne goedheid (goedigheid in de S. V.) voor hem voorbij zal doen gaan, en den naam des Heeren zal uitroepen. Die naam des Heeren toch

is de uitdrukking van Gods volmaaktheden, de openbaring van Gods deugden. En in Hos. 3:5 lezen we, dat de kinderen Israels vreezende zullen komen tot den Heere en Zijne goedheid. Maar ook afgedacht van bepaalde plaatsen, die uitdrukkelijk spreken van Gods goedheid in dezen zin des woords, leert heel de Schrift toch, dat God de Heere het inbegrip is van alle oneindige deugden en volmaaktheden en dus het eenig en absolute goed is. Hij is de Heilige, de Rechtvaardige, de Waarachtige, de Getrouwe, de alleen-Wijze, de Almachtige, zoowel als de Goedertierene en Barmhartige en Genadige. Hij is liefde. Hij is een licht en er is gansch geen duisternis in Hem. Hij is de eeuwig Volmaakte, Die in Zichzelf een ontoegankelijk licht bewoont. "Volgens de Schrift is God het inbegrip van alle volmaaktheden (bonitas metaphysica). Alle deugden zijn in absoluten zin in Hem aanwezig. De Schrift noemt Hem slechts enkele malen goed in absoluten zin,, *Oudeis agathos ei mee heis ho Theos* (niemand is goed dan Eén, namelijk God) Mr. 10:18, Luk. 18:19. Hij is *teleios* (volmaakt), Mt. 5:48. Maar welke deugd zij Gode ook toeschrijft, zij gaat altijd van de onderstelling uit, dat deze Hem toekomt in volstrekten zin. Kennis, wijsheid, macht, liefde, gerechtigheid enz. komen Hem toe op geheel eenige, d.i. Goddelijke wijze. Deze zijne goedheid is dus één met zijne absolute volmaaktheid". Bavinck, Dogmatiek, II, 205.

Zwier heeft dus wel het breedste begrip gekozen, dat er te vinden is in de Heilige Schrift. Alleen maar, hij had dit begrip niet moeten beperken tot goedheid in den zin van benevolentia, genade, barmhartigheid, etc. Daar had hij zelfs niet moeten beginnen. Ook de waarheid en waarachtigheid, de volstreckte heiligheid en gerechtigheid, de eeuwigheid en onveranderlijkheid, de almacht en wijsheid en trouwe Gods, en alle andere volmaaktheden vallen onder dit breedste begrip. Welnu, omdat God in dien volstrekten en geheel eenigen zin goed is, het Goede is naar Zijn Wezen, én omdat God als de Drieëenige, de Vader door den Zoon in den Geest, Zichzelf eeuwiglijk kent en mint, daarom kan die goedheid Gods beschouwd worden uit het oogpunt van haar Zelfbegeerlijkheid. God kent Zichzelf als den Goede, als den eeuwig en oneindig Volmaakte, buiten Wien er geen goed is of kan zijn. Daarom kan Hij niet anders dan Zichzelf als het eenig Goed begeeren. Naar Zichzelf gaat Zijn heilig begeeren eeuwiglijk uit. Zichzelf zoekt en vindt Hij eeuwiglijk, in Zichzelf heeft Hij behagen. Zichzelf bedoelt Hij in heel Zijn Goddelijk leven, met verstand en wil en alle Goddelijke kracht; en ook in heel Zijn raad, Zijn welbehagen, en in al Zijne werken. Ook waar er een scheepsel buiten Hem komt te staan, dat naar Zijn beeld is geformeerd, daar zoekt Hij in dat scheepsel Zichzelf, de eere Zijns Naams, d.w.z., daar wil Hij en realizeert Hij ook Zelf in dat scheepsel Zijn doel, dat het scheepsel zal smaken en erkennen, dat Hij de alleen-Goede is.

Uit dit oogpunt heeft Zwier dus nog niet zulk een slechte keuze gedaan, toen zijn oog viel op het woord van Dr. Hepp: Gods goedheid is Zijn zelfbegeerlijkheid.

Hier had hij dan ook tevens een goed uitgangspunt voor de verdere uitwerking van deze goedheid Gods ten opzichte van het scheepsel. Had Zwier zich maar niet ten doel gesteld, om te bewijzen, dat God genadig en barmhartig en goedertieren is over de goddeloozen, had hij deze corrupte dogmatiek maar niet over zijn goed uitgangspunt en over zijn exegetische laten heerschen, het ware wel terecht gekomen met hem. Als we art. XIII van zijne reeks lezen, dan zouden we voor een oogenblik de hoop kunnen koesteren, dat het wel goed zal komen met zijne uiteenzetting van de goedheid Gods. Hij schrijft daar metterdaad dingen, die een gereformeerde hart voor hem doen opengaan.

Bijvoorbeeld:

"Spreken we echter van Gods goedheid als Zijn zelfbegeerlijkheid, dan valt al dadelijk de nadruk op het feit, dat Gods goedheid absoluut eenig is in haar soort, dat ze met geen menschelijke maatstaf te meten is, dat ze alle creatuurlijke goedheid ver te boven gaat.

"En om niet meer te noemen, deze omschrijving van Gods goedheid plaatst op den voorgrond, wat voor ons het voornaamste moet zijn, namelijk God Zelf. Ook in ons denken over Gods goedheid mag het ons niet in de eerste plaats om onszelf, maar moet het ons om God te doen zijn.

"God is goed in Zichzelf, afgedacht van alle schepselen.

"Hij heeft het scheepsel niet noodig om Zijn goedheid te kunnen toonen.

"Hooren wij van Gods goedheid gewagen, zie, dan denken we zoo licht onmiddellijk aan Zijn gezindheid jegens het scheepsel. Zeker ook deze mag en moet volgens de Schrift ter sprake komen. In de dogmatiek wordt deze gewoonlijk genoemd de *uitgaande* goedheid Gods. In de bespreking daarvan is het de vraag: Wie en wat is God voor ons?

"Maar begrijpen we, dat Gods goedheid is Zijn zelfbegeerlijkheid, dan zetten we op den voorgrond, dat God goed is in Zichzelf, afgedacht van de schepselen. Deze gedachte moet voorop gaan en al den nadruk ontvangen. In de dogmatiek wordt deze goedheid Gods gewoonlijk genoemd de *inblijvende* goedheid Gods. Daarbij is het de vraag: Wie en wat is God in Zichzelf?

"Al had God nooit eenig scheepsel geschapen, ook dan zou eeuwig waar geweest zijn: God is goed, absoluut goed, Zijn goedheid duurt in eeuwigheid. Hij behoeft het scheepsel niet, om goed te kunnen worden. Want Hij is het inbegrip van alle goed, van alle volmaaktheid. Hij begeert zichzelf, en kan niet anders dan zichzelf begeeren, als het hoogste goed."

Och, had Zwier dit maar voor de oogen gehouden, had hij dit maar gehandgaafd in zijn ontwikkeling van de "uitgaande" goedheid Gods!

Een oogenblik ontvangen we zelfs den indruk, dat hij dit zal doen. Lees slechts:

"Bij de bespreking hiervan dienen we wel te bedenken, dat door dit uitgaan van Gods goedheid tot het schepsel deze deugd Gods niet van karakter verandert.

"God is de Onveranderlijke, ook in Zijn goedheid. Zijn goedheid vóór de schepping der wereld verschilt niet in wezen van Zijn goedheid na de schepping der wereld. Zijn goedheid blijft zichzelf gelijk, van eeuwigheid tot eeuwigheid.

"Ook als Zijn goedheid na de schepping tot de schepselen uitgaat, blijft ze in haar wezen niets anders dan zelfbegeerlijkheid. In het schepsel begeert Hij zichzelf, en zichzelf alleen. Waar Hij de schepselen bemint, bemint Hij in hen Zijn deugden, werken en gaven.

"Dat is het, wat de Schrift ons leert, als ze zegt, dat de Heere alles gewrocht heeft om Zijns zelfs wil, (ook den goddelooze tot de dag des kwaads; dit laatste hoort er bij en had Zwier niet moeten vergeten. Hierop komt het juist aan. Dit is immers ook Gods goedheid, Zijn zelfbegeerlijkheid, H.H.), dat Hij zich een volk geformeerd heeft om Zijn lof te vertellen. In alles wat Hij doet, in de schepping, zoowel als in de herschepping, heeft Hij zichzelf op het oog als het hoogste goed".

Dat is zuivere taal!

Wie, die dit leest, vat niet moed, dat Zwier's ontwikkeling van Gods goedheid wel in zuivere banen zal loopen?

En toch loopt het mis!

En de oorzaak hiervan ligt in het feit, dat, wanneer hij nu verder van deze uitgaande goedheid Gods gaat spreken, hij de goedheid geheel verandert, haar verminkt, haar slechts voorstelt als benevolentia, genade, goedertierenheid, barmhartigheid, de begeerte om gelukkig te maken, en deze goedheid Gods geheel scheidt van Zijne andere volmaaktheden, zooals waarachtigheid, gerechtigheid, heiligheid.

En dat alles dan straks wordt toegepast op den goddelooze, dan vergeet Zwier, dat Gods goedheid zelfbegeerlijkheid is en dat ook in de uitgaande goedheid God Zichzelf zoekt.

Dit blijkt wel uit het slot van hetzelfde artikel, waaruit we boven aanhaalden (Algemeene Goedheid Gods, XIII).

Daar lezen we:

"Als Gods goedheid tot het schepsel uitgaat, vertoont zij zich in verschillende vormen, al naar gelang van de gesteldheid der voorwerpen van Zijn goedheid, en wordt daarom dan ook in de Schrift met verschillende namen aangeduid.

"Om ons nu tot deze drie uitingen van Gods goedheid

te beperken, die we in onze volgende artikelen nog wel eenigszins breeder hopen te bespreken, ze heet dan lankmoedigheid, barmhartigheid of genade.

"Heeft het schepsel straf verdiend, die God echter niet dadelijk in haar vollen omvang voltrekt, maar die Hij, met welk doel dan ook, uitstelt tot later, dan spreekt de Schrift van deze sparende goedheid des Heeren als *lankmoedigheid*.

"Komt het schepsel voor als hulpbehoevend en ellendig, en bewijst God aan dat schepsel Zijn gunst in het verleenen van hulp in den nood, dan spreekt de Schrift van deze ontfermde goedheid des Heeren als *barmhartigheid*.

"Wordt het schepsel beschouwd als geheel rechteloos, nergens aanspraak op kunnende maken, en bewijst God aan dat schepsel, dat niets goeds maar alle kwaad verdiend heeft, Zijn vrijwillige en ongehouden genegenheid, dan spreekt de Schrift van deze onverschuldigde goedheid des Heeren als *genade*".

Nu moeten we wel voor de aandacht houden, dat Ds. Zwier dit alles algemeen maakt. Deze goedheid, genade, barmhartigheid, lankmoedigheid en wat dies meer zij, is voor alle menschen. God is goedig, goedertieren, gunstig gezind aan alle menschen. Hij is *allen* genegen, het maakt niets uit of ze in Christus zijn of buiten Hem, of God ze kent en van eeuwigheid gekend heeft als in Christus rechtvaardig, dan wel of Hij ze kent als goddeloozen.

Neen, ik vergeet niet, dat Zwier onderscheid maakt tusschen een zaligmakende en niet-zaligmakende goedheid Gods; doch dit doet aan de zaak niets af. God is genadig en barmhartig, stelt in zijn goedigheid en goedertierenheid de straf uit, helpt in nood en bewijst ongehoudene genegenheid,— en dit alles geldt den goddelooze zoowel als den rechtvaardige. Er is geen onderscheid.

Ziet ge niet, lezer, dat Zwier gebruik maakt van de speelruimte in het breede begrip "goedheid Gods"? Ziet ge niet, dat hij hier opeens twee dingen vergeet, n.l. 1. Dat Gods goedheid meer is dan genade, barmhartigheid, lankmoedigheid en goedertierenheid; dat ze ook is recht en gerechtigheid, waarheid en heiligheid en wat dies meer zij, en 2. Dat die goede God ook in Zijn uitgaande goedheid tot het schepsel Zichzelf begeert en zoekt in dat schepsel?

Immers, indien Zwier dit alles voor de aandacht had gehouden en toegepast, dan had hij meer moeten zeggen.

Dan had hij ook moeten zeggen: Wordt het schepsel beschouwd als boos en verkeerd, en keert zich de goddelijke goedheid tegen dien boozen mensch, in groote grimmigheid, dan heet die goedheid Gods *toorn*. Wordt het schepsel beschouwd als zondaar, geheel onrein en de eere Gods aantastend, en maakt de goedheid Gods hem dan ellendig, zoodat hij nergens vrede vindt, dan is die goedheid Gods Zijn vloek. Wordt de zondaar beschouwd als schuldig en strafwaardig, en straft de

goedheid Gods dan de zonde met tijdelijke en eeuwige straffen aan lijf en ziel (zie Zondag 4), dan heet die goedheid Gods Zijn gerechtigheid.

O, neen, wij mogen de goedheid Gods niet afmeten naar menselijke maatstaf! Dat doet Zwier juist wel. Gods toorn en wraak, Gods gerechtigheid en heiligheid, Zijn grimmigheid en vloek over den Hem hoonenden goddelooze zijn ook blijken van de uitgaande goedheid van den Zichzelfen begeerenden God, Die Zichzelfen zoekt ook in het schepsel, ook in den goddelooze.

Had Zwier dit ingezien, dan had hij vanzelf opgehouden te bazelen van een algemeene goedheid Gods.

Dan had hij onderscheid moeten maken.

Dan had hij ingezien, dat God den rechtvaardige liefheeft, den reine van hart goed is, genadig en barmhartig, gunstig gezind, genegen, en dat Hij Zich juist in het doen smaken van die gunst aan den rechtvaardige openbaart als den Goede. Juist daarin, dat Hij den rechtvaardige Zijn gunst doet smaken, zoekt en vindt Hij Zichzelfen in dat rechtvaardige schepsel als den eeuwig Goede.

En dan had hij ook ingezien, dat God den goddelooze haat, op hem vergramd is, hem vloekt, met tijdelijke en eeuwige straffen bezoekt aan lijf en ziel, juist omdat Hij Zichzelfen ook in dien goddelooze als den volmaakt goeden God zoekt.

Dan had Ds. Zwier ook plaats gevonden voor den Christus in zijne verhandeling over de goedheid Gods.

Dat heeft hij nu niet.

De algemeene goedheid Gods, waarvan Zwier spreekt, heeft met Christus niets te maken. Men heeft wel getracht, gevoelende dat het toch eigenlijk niet aanging om te spreken van een Christus-looze genade en gunste Gods, om op de een of andere wijze die algemeene genade ook aan Christus en Zijn kruis te verbinden.

Doch dit is nog nooit gelukt.

De goedheid Gods, waarvan Ds. Zwier spreekt, staat los van Zijne gerechtigheid en heiligheid en waarheid. Ze is geen zelfbegeerlijkheid meer.

Zwier heeft eigenlijk (voorzoover als hij spreekt van "algemeene goedheid") geen *goeden* God, maar alleen een *goedigen* God, zooals de moderneren.

Had hij echter verstaan, wat het zeggen wil, dat God werkelijk *goed* en niet maar *goedig* is, dan had hij ook kunnen zien, dat de uitgaande goedheid Gods geopenbaard is in Christus, over Wien de Heere al de violen van Zijn goeden toorn heeft uitgestort, Die volkomenlijk de straf heeft gedragen en gerechtigheid en gunst en eeuwig leven heeft verworven voor degenen, die God in Hem heeft gekend.

En dan was Zwier met ons tot de slotsom gekomen, dat de goedheid Gods particulier is.

H. H.

Over De Macht Van Meerdere Vergaderingen

In verband met de bekende dissertatie van Dr. M. Bouwman en niet minder met de zaak Drachten, waarop we eenigen tijd geleden in ons blad de aandacht vestigden, is er in den laatsten tijd door leiders in de Nederlandsche Gereformeerde Kerken niet weinig geschreven over de oude kwestie van de verhouding van kerkeraden tot de meerdere vergaderingen.

Aan den eenen kant verdedigt men met kracht de autonomie der plaatselijke kerk en ontkent men, dat de meerdere vergadering macht heeft boven den kerkeraad, aan den anderen kant stelt men een zekere subordineering van den kerkeraad aan de meerdere vergaderingen.

Onlangs heeft Dr. H. H. Kuyper, die de laatstgenoemde zijde der kwestie verdedigt (tegenover mannen als Greydanus, Van Lonkhuyzen e.a.), een referaat gehouden voor de vereeniging van Gereformeerde Predikanten in Friesland, die te Leeuwarden vergaderde, over het onderwerp: "De positie der meerdere vergaderingen in het Gereformeerd kerkrecht".

Voor "hoor en wederhoor" was het misschien niet ondienstig, dat de Friesche predikanten nu ook eens Dr. Greydanus verzochten om over hetzelfde onderwerp te refereeren.

Over het door Dr. Kuyper gehouden referaat las ik een artikel in het "Gereformeerd Kerkblad voor Drente en Overijsel", waaruit ik het volgende overneem (het artikel is van de hand van Ds. Y. K. V (ellinga) :

In een twaalftal duidelijk geformuleerde stellingen had prof. Kuyper logisch zijn betoog samengevat.

Het zou te ver voeren al deze stellingen te bespreken, hoezeer het overigens de moeite zou loonen; uit den aard der zaak trof men er ook meerdere gedachten in die gemeengoed voor ons zijn geworden, doch ten behoeve van de constructie van het geheel hier een plaats moesten hebben.

Maar er waren ook enkele punten die sterk de aandacht getrokken zullen hebben en waarover te Leeuwarden wel eens een navraag gedaan zal zijn.

Zoo bijvoorbeeld over de vijfde stelling: "Volgens Gereformeerd kerkrecht is, evenals de kerkeraad de representatie der plaatselijke kerk is, zoo ook de synode de representatie der kerken, die hier door haar afgevaardigden saamkomen, hetzij in classicaal, nationaal of oecumenisch verband".

En zoo ook over de zesde stelling: "Volgens Gereformeerd kerkrecht zijn wel de kerken volkomen gelijk en mag daarom geen

kerk over de andere heerschappij oefenen, maar staan ze, wanneer zij dit onderling verband hebben aangegaan, in gesubordineerde verhouding tot de meerdere vergaderingen waartoe zij zich zelf ook vrijwillig verbonden hebben, *zoodat* de classis zeggenschap heeft over den kerkeraad, de particuliere synode over de classis in de generale synode over de particuliere synodes”.

Misschien zijn deze stellingen bij navraag ook duidelijk geworden aan de vergadering.

Helaas zijn ze het mij nog niet en wellicht meerderen met mij niet en zou het zeer te waardeeren zijn wanneer prof. Kuyper, wiens stellingen door hun publicatie onder ons aller oogen gekomen zijn, er ook buiten de bewuste vergadering nadere toelichting van wilde geven.

Het is natuurlijk duidelijk dat, in bepaald opzicht, de synode de “representatie” der kerken is, gelijk een kerkeraad het is van een kerk.

Bij voorbeeld wanneer de Koningin met haar regeeringsjubileum geluk gewenscht wordt door de synode of de door de synode aangewezen correspondent.

Dan “representeert”, dan vertegenwoordigt de synode alle kerken.

Zoo kan ook een provinciale synode de kerken van een provincie bij een gewestelijke gebeurtenis vertegenwoordigen en een classis bij iets wat van beteekenis is voor een bepaalde streek.

Maar minder duidelijk wordt het wanneer straks in dit woord “representatie” de gedachte wordt ingedragen of wanneer daaruit word afgeleid dat nu geheel de verhouding van plaatselijke kerk en classis gelijk is aan die van gemeente en kerkeraad.

En met name is het niet duidelijk dat het gezag van een classis over een kerkeraad soortgelijk is als dat van een kerkeraad over een gemeente, hetgeen, als ik mij niet vergis, ongeveer door Prof. Kuyper werd bedoeld.

Dan wordt er een klein sprongetje gemaakt, dat zonder meer niet te volgen is.

Duidelijk komt het nemen van dat sprongetje in de zesde stelling aan het licht, waarin ik gemakshalve het woord “zoodat” gecursiveerd heb.

Tot dat woord is prof. Kuyper's bedoeling volkomen duidelijk, gaan wij ook gaarne met hem mee.

Door het toetreden tot het kerkverband, als

ik het zoo uitdrukken mag, verbind zich een kerk tot onderhouding van alles wat door de meerdere vergadering van het kerkverband besloten wordt, stelt zij zich zelf in een gesubordineerde verhouding tot die meerdere vergadering.

Maar dat doet zij dan toch zelf.

Eenvoudig uitgedrukt belooft zij zich te houden aan wat de meerdere vergadering zegt.

Maar wanneer ik aan een ander belooft te doen wat hij zegt heeft hij daarmee toch nog geen zeggenschap over mij, althans niet in de gewone zin van het woord.

Mijn verplichting tegenover een ander wordt toch nooit een recht *van een ander* tegenover mij.

En als ik na het “zoodat” van de zesde stelling van prof. Kuyper's referaat lees dat de classis zeggenschap heeft over den kerkeraad als gevolg van en in verband met het zich subordineeren van een kerk aan een classis, beluister ik daarin toch iets van een zeker recht dat de classis over de kerkeraad heeft.

Het schijnt een splinterige kwestie te zijn, maar er zit toch wel het een en ander aan vast en de gevolgen van het nemen van dit sprongetje zijn niet in eenmaal te overzien.

Wellicht vindt prof. Kuyper tijd en gelegenheid een bredere uiteenzetting van zijn gedachten te geven dan in de stellingen mogelijk was, hij zal bij voorbaat van groote belangstelling verzekerd mogen zijn.

Onze lezers, voorzooover zij eenigszins bewust hebben meegeleefd in 1924, zullen ook niet bereid zijn, om zoo grif toe te geven, dat door het aangaan van het kerkverband een kerkeraad zich in gesubordineerde verhouding stelt tot de meerdere of bredere vergaderingen.

In elk geval zal die subordineering haar welomschreven grenzen moeten hebben.

Misschien hooren we hier later nog meer van.

H. H.

IN MEMORIAM

Bij dezen betuigt de Kerkeraad der Prot. Geref. Kerk te Redlands, Calif. hunne hartelijke deelneming met haren Leeraar en gezin in het verlies van zijn

MOEDER

en bid hem Gods vertroosting toe in dit verlies.

Namens de Kerkeraad,

A. Poorte, Vice-Pres.

Redlands, Calif.

Mr. Gaastra, Scriba

Over Ambtelijken Dienst Door Niet-Ambtsdragers

In "Het Ouderlingenblad" van Sept. 1938 beantwoordt Dr. G. Ch. Aalders de vraag of Catechetisch onderwijs ook kan worden gegeven door iemand, die niet in het ambt staat.

Ik meende, dat om meer dan ééne reden zijn antwoord ook voor onze kerken van beteekenis is, en neem daarom daaruit het volgende over:

Hoe is nu over deze kwenstie te oordeelen?

Wij herinneren aan de definitie van Catechese, door Prof. Hoekstra in zijn artikel in de Christelijke Encyclopaedie gegeven, waarnaar wij reeds de vorige maal verwezen: "Catechese is 't *ambtelijk* onderwijs, dat door den Dienaar des Woords gegeven wordt aan de jeugdige leden der kerk, met het doel de onmondigen op te kweeken tot mondige leden". In deze definitie hebben wij het woord "ambtelijk" laten cursiveeren. Want daarop moet naar ons oordeel de nadruk vallen Catechese is niet maar een willekeurig onderwijs in de Schriftuurlijke waarheid, dat door een ieder kan gegeven worden die daar de bekwaamheid toe heeft en daar lust toe gevoelt; maar Catechese is de *ambtelijke* arbeid aan de jeugdige leden der kerk om ze tot mondige leden te maken onder den zegen Gods. Ook Prof. Dr. A. Kuiper heeft in zijne Encyclopaedie der Heilige Godgeleerdheid er sterken nadruk op gelegd dat de Catechese behoort tot de taak van de geïnstitueerde kerk en dat zij diensvolgens *ambtelijke* geschiedt, en als een instrument in de hand van den Koning der kerk moet werken.

Dit *ambtelijke* karakter van de Catechese mogen wij nimmer uit het oog verliezen. En toen we daarom in onze beantwoording van de eerste vraag kwamen tot de conclusie, dat ook een ouderling wel Catechetisch onderwijs mag geven, was dit niet, omdat we aan dat *ambtelijk* karakter ook maar iets wilden tekort doen; het was alleen, omdat we meenden te kunnen aantonen, dat dit *ambtelijk* werk ook wel, al was het dan zeker bij wijze van uitzondering, door den drager van het ouderlingambt kon en mocht geschieden.

Moet derhalve de conclusie zijn, dat Catechetisch onderwijs *in geen geval* door een niet-ambtsdrager mag worden gegeven?

Het is eisch hier niet te haastig te oordeelen. Want wanneer we deze conclusie zoo maar zonder meer zouden poneeren, zouden wij daarbij over het hoofd zien, dat het *ambtelijk*

karakter van het Catechetisch onderwijs nog niet medebrengt, dat het volstrekt en zonder uitzondering zou moeten gegeven worden door een drager van het *bijzondere* ambt, te weten dat van Dienaar des Woords of Ouderling. Wij belijden als Gereformeerden ook dat er is een *ambt* aller geloovigen. En, hoewel wij nu er aan vast houden dat *in den regel* de *ambtelijke* taak van de geïnstitueerde kerk wordt uitgeoefend door middel van de dragers van het bijzondere ambt, mogen wij toch niet vergetten dat zich bepaalde gevallen kunnen voordoen, bepaalde omstandigheden kunnen intreden, waarin deze ambtelijke taak door een drager van het *algemeene* ambt der geloovigen zou kunnen worden vervuld. Onze oogen zijn er wijd genoeg voor geopend, dat het ambt der geloovigen in plaats van of tegenover de bijzondere ambten in werking kan treden ter *reformatie* van de kerk. Maar dat is niet het eenige geval waarin er plaats is voor eene activiteit van het ambt der geloovigen. Ook wanneer de kerk allerm minst gedeformeerd is kunnen zich zeer zeker mogelijkheden openen, dat *onder leiding* van het *bijzondere* ambt gebruik wordt gemaakt van den helpenden arbeid der dragers van het *algemeene* ambt. Om concreet te spreken: er laten zich situaties denken, waarin, mits geheel in opdracht en onder leiding van den kerkeraad, Catechetisch onderwijs wordt gegeven door iemand die *niet* in het bijzondere ambt staat. Dat moet geen regel worden. Daar moet men niet lichtvaardig en uit een zekere gemakzucht toe overgaan. Maar mogelijk en geoorloofd is het zeer zeker, dat de Catechese tijdelijk gelegd wordt in handen van een lidmaat der gemeente die niet in het (bijzondere) ambt staat. In dat geval wordt aan het *ambtelijk* karakter van de Catechese geenszins te kort gedaan. Dat *ambtelijk* karakter is ten volle gewaarborgd, doordat de Catechese plaats heeft in opdracht van, onder verantwoordelijkheid aan en in de nauwste verbinding met degenen, die als dragers van het bijzondere ambt de kerk van Christus hebben te regeeren; en met gebruikmaking van het *algemeene* ambt dat de Koning der kerk aan al Zijne geloovigen heeft verleend.

Stellen wij het geval, dat in een bepaalde kerk, die geen Dienaar des Woords bezit, geen van de Ouderlingen de bekwaamheid heeft om Catechetisch onderwijs te geven — en dat is heusch ieders werk niet! — dat er ook geen Dienaar des Woords of Ouderling van eene genabuurde kerk is te verkrijgen die

deze taak op zich kan nemen; en dat er onder de leden der gemeente wel een broeder is (om het even of die vroeger ook al wel eens drager van het bijzondere ambt van Ouderling is geweest) die uithnemende gaven van God ontvangen heeft voor de onderwijzing der jeugd, dan is het ongetwijfeld gecorloofd dat de kerkeraad aan dezen broeder, mits hij tevens goede getuigenis hebbe van godzaligheid en kennis der waarheid, het Catechetisch onderwijs opdraagt.

En zoo laten zich ook andere gevallen denken, waarin — we herhalen het nog eens heelmaal niet als regel, maar bij wijze van door noodzaak geboden uitzondering — aan iemand, die geen drager is van het bijzondere ambt, de Catechese kan en mag, misschien zelfs wel moet worden toevertrouwd.

Tot zoover Dr. Aalders.

Ik zeide, dat dit antwoord, waarbij ik meen dat we ons geheel kunnen aansluiten, om meer dan ééne reden ook voor beteekenis is voor onze kerken.

Niet zoo zelden toch, komt het voor, dat in vacante gemeenten het Catechetisch onderwijs gegeven wordt door hen, die niet in het ambt staan, bijvoorbeeld door studenten, die tijdelijk in zulk eene gemeente arbeiden, of die des Zondags in zulk eene gemeente optreden in de prediking en dan meteen één of meer catechesaties houden.

Voor degenen nu, die de beteekenis van het ambt verstaan en van de ambtelijke bediening des Woords, hetzij van den kansel of in de catechesatieklas, is het een vraag van gewicht: moet nu zulk onderwijs, dat gegeven wordt door iemand, die niet in het ambt staat, ook als ambtelijk werk worden beschouwd?

In mijn eigen gemeente, waar we ongeveer vijftien à zestien catechesatieklassen hebben, worden de namiddagklassen geregeld door studenten verzorgd.

De vraag is dus van praktische beteekenis voor ons.

Doch het komt mij voor, dat ze ook eene wijdere strekking heeft.

Ik heb het oog nu vooral op de bediening des Woords.

Hoe dikwijls komt het niet voor, dat in een vacante gemeente een student optreedt in de prediking des Woords! Om nog eens weer van eigen gemeente te spreken. Wij hebben altijd nog vier diensten per Zondag, twee in het Engelsch en twee in het Hollandsch. Eén der diensten wordt geregeld door een student geleid.

De traditioneele beschouwing over het optreden van zulk een student is bekend.

Hij preekt niet, maar hij spreekt slechts een stichtelijk woord.

Indien dat metterdaad het geval is, dan hebben

we, wanneer een student optreedt in de prediking, geen bediening des Woords, dan wil Christus Zich van zulk een student niet bedienen om Zijn Woord tot de gemeente te richten. We kunnen dan wel door zulk een prediking worden gesticht, zooals we elkander b.v. onderling stichten op de mannenvereeniging, maar ambtelijk gezag heeft die prediking dan toch niet.

Werkt een student dan enkele maanden in eene gemeente, dan heeft zij gedurende dien tijd heel geen dienst des Woords.

In mijn gemeente is dan elken Zondag een samenkomst, waar men wel kan worden gesticht, maar toch geen bediening des Woords heeft.

Zou het niet kunnen, dat we die traditioneele beschouwing over dat z.g.n. stichtelijk woord behooren te herzien?

Is het niet mogelijk, dat we de zaak alzoo beschouwen, dat de eeredienst en dus ook de prediking van den kerkeraad uitgaat, en dat een student, in naam en op last van den kerkeraad predikende, toch het Woord bedient?

Misschien wil Dr. Aalders, als hij ons blad onder de oogen krijgt, ook wel eens notitie nemen van deze vraag en haar in "Het Ouderlingenblad" beantwoorden.

Heeft hij die vriendelijkheid, dan zullen we onzen lezers door opname in ons blad ook dat antwoord voorleggen.

H. H.

IN MEMORIAM

On Saturday, September 24, it behooved our heavenly Father to take unto Himself after weeks of much suffering our dearly beloved wife, mother, daughter and sister,

MRS. STELLA LUBBERS—Kuiper

at the age of 25 years.

She passed away quietly and calmly in a deep assurance and trust in her Lord and Saviour, from which we receive great comfort, "For we reckon that the sufferings of this present time are not worthy to be compared with the glory which shall be revealed in us."—Rom. 8:18.

Mr. Peter J. Lubbers

Carolyn Mae

Mr. and Mrs. Henry Kuiper

Mr. and Mrs. Jacob Kuiper

Herman

Elsie

Alice

Bernice

Henry Jr.

Gertrude Ann

Clarence

Hudsonville, Mich.

The Burnt-Offering

The law of this offering is contained in Lev. 1. It reads as follows:

"And the Lord called unto Moses, and spake unto him out of the tabernacle of the congregation, saying, Speak unto the children of Israel, and say unto them, If any man of you bring an offering unto the Lord, ye shall bring your offering of the cattle, even of the herd and of the flock. If his offering be a burnt-sacrifice of the herd, let him offer a male without blemish: he shall offer it of his own voluntary will at the door of the tabernacle of the congregation before the Lord. And he shall put his hand upon the head of the burnt offering; and it shall be accepted for him to make atonement for him. And he shall kill the bullock before the Lord: and the priests, Aaron's sons, shall bring the blood, and sprinkle the blood round about upon the altar that is by the door of the tabernacle of the congregation. And he shall flay the burnt offering and cut it into his pieces. And the sons of Aaron the priest shall put fire upon the altar, and lay the wood in order upon the fire; and the priests, Aaron's sons, shall lay the parts, the head and the fat, in order upon the wood that is on the fire which is upon the altar: but his inwards and his legs shall he wash in water: and the priest shall burn all on the altar, to be a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savour unto the Lord.

"And if his offering be of the flocks, namely, of the sheep, or of the goats, for a burnt sacrifice; he shall bring it a male without blemish. And he shall kill it on the side of the altar northward before the Lord: and the priests, Aaron's sons, shall sprinkle his blood around about upon the altar. And he shall cut it into his pieces, with his head and his fat: and the priests shall lay them in order on the wood that is on the fire which is upon the altar: but he shall wash the inwards and the legs with water: and the priest shall burn it all, and burn it upon the altar: it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savor unto the Lord.

"And if the burnt sacrifice for his offering to the Lord be of fowls, then he shall bring his offering of turtledoves, or of young pigeons. And the priest shall bring it unto the altar, and wring off his head, and burn it upon the altar; and the blood thereof shall be wrung out at the side of the altar: and he shall pluck away his crop with his feathers, and cast it beside the altar on the east part, by the place of the ashes: and he shall cleave it with the wings thereof but shall not divide it assunder: and the priest shall burn it upon the altar, upon the wood that is upon the fire: it is a burnt sacrifice, an offering made by fire, of a sweet savor unto the Lord."

Reading this description of the burnt-offering, the

discovery is made that what formed the mark of distinction of this kind of sacrifice is that the whole dead body of the victim—even the head, legs and inwards—were burnt on the altar and thus ascended in fire to the Lord. The names that this offering therefore bears are *olah*, a rising, and *kalil*, the whole.

But there is still another important mark of distinction to be mentioned, namely, one that concerned the kind of sins for which the burnt-offering availed. It was found that there were three classes or kinds of sins that could be atoned by the animal sacrifices. The first class was comprised of sins committed unwittingly, or ascribable to carelessness or inadvertence. The second class was formed of sins of weakness and such as were committed under the impulse of passion or were occasioned by temptation. For as many of the sins in these two classes as could be compensated, the trespass-offering was appointed. The rest were to be expiated by the sin-offering.

A third class of sins was the one comprised of the many moral infirmities and miseries that even the most devout Christians feel in themselves,—such infirmities (to quote from a former article) as imperfect and weak faith, the failure on the part of the believer to yield himself to serve God with that zeal as he is bound, the evil lusts of the flesh with which every believer has daily to strive, thus weaknesses that are found in the saintliest of men. The apostle Paul consents unto the law that it is good; he hates evil and loves and wills the good; the good he would do; he delights in the law of God after the inward man; he serves the law of God with his mind; and he thanks God through Jesus Christ his Lord for his eventual deliverance from the body of this death. And yet he nevertheless complains that he is carnal, sold under sin in that he does what he hates; that thus he does evil, yet not he but sin that dwelleth in him; that he knows that in him, that is, in his flesh, dwelleth no good thing; that he finds not how to perform that which is good; that he sees another law in his members, warring against the law of his mind, and bringing him into captivity to the law of sin which is in his members; that finally with his flesh he serves the law of sin.

The testimony of the apostle "but the evil which I would not, I do" must be made to apply to sin not as it raises its foul head in the lives of wicked men devoid of the life of regeneration and not even as it becomes manifest in the walk of life of the unspiritual and worldly Christian but as it riots in the flesh of the holiest of men. To quote from a former article, in the believer, in the essence of his being, mind, will, there still operates a principle of sin. Hence, there is still a body, an organism, a complete man of death to the believer that forms a part of him. An organism it is which also goes by the name of flesh in Scripture. This body cannot do otherwise but sin. Its lusting is

a necessity, compulsion, thus a law in the believer's members, that wars against the law of his mind, including the will, insofar as these be the seat of the operation of the new principle of life and that brings into captivity to itself Paul's *ego*, so that despite his best efforts to the contrary, Paul, his *ego*, does the evil that he hates and thus serves with his flesh the law of sin, and bitterly complains, "I am carnal, sold under sin. . . . O wretched man that I am! Who shall deliver me from the body of this death!"

There are as many kinds of lusts dwelling in the believer's flesh as there are kinds of potential lusts. Sin, taking occasion by the commandment, wrought in Paul all manner of concupiscents. So reads his testimony. Operating from the flesh as their seat, these lusts, as provoked by the commandment, bestir themselves and bring into captivity the believer's *ego* with the result that he, the believer, contrary to his holy desire and despite all his efforts to be done with sin, does evil. Though he would not have it so, he becomes and remains the subject of his sinful lusts that reside in and spring from his flesh. So the good that he would he does not. But the evil that he hates, that he does. He would render God a perfect service. Yet he discovers upon careful examination that his very best works, such as prayer, are mixed with the issues of his flesh and this to an amazing degree, so that his true obedience, such is his discovery, is but a small beginning. But, we say it again, it must not be supposed that what Paul means to say of himself is that in his life these lusts assumed a form identical to the fixed way of life of the ungodly or even of the unspiritual Christian, so that, at the time he penned these words of his, men could see him walking in the counsel of the ungodly, standing in the way of sinners and sitting in the seat of the scornful, could thus see him walking and living in fornication, uncleanness, covetousness, anger, malice, blasphemy and the like. Persons who are truly believers and as believers are spiritual do not walk, stand, lie in sin, but by the mercy of God they crucify the works of the flesh, mortify their members which are upon the earth: the sinful will and mind, the evil eye, hand, foot and ear, tongue and mouth. In the words of Christ, the offending hand they cut off and the offending eye they pluck out. Actually therefore Paul, and with him every believer who walks with God, has his eye fixed not upon the earthy, the vile and the obscene, but upon the heavenly; and his feet are swift not to shed blood but to walk in the way of God's precepts; and his mouth is filled not with curses but with the praises of God; and his hand he applies not to the works of sin but to the work of Christ. And as the elect of God, holy and beloved, he puts on bowels of mercy, kindness, humbleness of spirit, meekness and longsuffering. Paul was this kind of a Christian. Hence, with his walk, his fixed way, of life before his mind, he could and in substance did

say with the Psalmist, "Thou hast proved my heart, thou hast visited me in the night; thou hast tried me, and shalt find nothing; I am purposed that my mouth shall not transgress. Concerning the works of men, by the words of thy lips I have kept me from the path of the destroyer (Ps. 17). . . . Judge me Lord, for I have walked in my integrity: I have trusted also in the Lord; therefore I shall not slide. Examine me, O Lord, and prove me; try my reins and my heart. For thy lovingkindness is before mine eyes: and I have walked in thy truth. I have not salt with vain persons, neither will I go in with dissemblers. I have hated the congregation of evil doers; and will not sit with the wicked. I will wash mine hands in innocency: so will I compass thine altars O Lord; that I may publish with the voice of thanksgiving, and tell of all thy wondrous works. Lord, I have loved the habitation of thy house, and the place where thy honor dwelleth." Ps. 26.

But, someone may say, is there not a remarkable similarity between this prayer, as to the form of its words, and that prayer of the Pharisee who said, "God, I thank thee, that I am not as other men are, extortioners, unjust, adulterers, or even as this publican. I fast twice in the week, I gave tithes of all that I possess."

These two prayers differ as do the light and darkness. The psalmist in his prayer calls God's attention to the presence of His redeeming grace in him, the psalmist, and to the manifestation of this grace in his life, and thereupon gives expression to his assurance, to the testimony of the Spirit in his heart, that whereas he is one of God's redeemed, God will not gather his soul with sinners, nor his life with bloody men. Here, with the psalmist is implicit trust in God as the Saviour of His people. The prayer of the Pharisee, on the other hand, is the utterance of a man who had *self* before his mind. And this *self* he deemed God; and to this *self* he was praying. The works of this *self* he was telling.

As to the Psalmist, he also prayed, "Purge me with hyssop, and I shall be clean. . . ." And the apostle, "Who shall deliver me from the body of this death. . . ." This is not the cry of a man who was being made to repent of some gross sin into which he had fallen but the cry of a man who all along had been walking with God and who because he saw so much of God saw so much in self that was vile. Being a man with a heart in which the word of God richly dwelt, he had so much of the quickness and the power and the sharpness of that word to pierce "even to the dividing asunder of soul and spirit, and of the joints and marrow" and to discern the thoughts and intents of the heart, the vile intents that sprang from his flesh and that mixed themselves with and polluted his holy strivings. And just because he

so desired to be done with sin, was he so aware of the strength of sin's hold on him, a strength so great, that, he realized, if he was ever to be delivered, Christ should have to come to his rescue. Paul was no introvert. He was not a man who took a morbid delight in self-introspection. His confession, "For I know that in me, that is, in my flesh, dwelleth no good thing" sprang not from a sickly subjectivism that is at bottom pride, and that is seemingly much concerned about and occupied with sin but in reality not so,—a subjectivism that holds doubt to be a Christian virtue and that thus is never heard saying, "Therefore being justified by faith, we have peace with God through our Lord Jesus Christ," and that looks askance at whoever does take upon his lips this song of redemption. To the contrary. Paul was a Christian. He belonged in a class with the holiest of men. In every sentence of the epistles from his pen, one feels the beat of a heart aflame with love of Christ. Paul was a man who stood in his faith and who thus made sure his calling and election in the way of an upright and godly walk of life. His hope was that he would see God as He is in that he would be like Him. This hope being in him and knowing that in his flesh dwelt no good thing, he, Paul, as constrained by the love of Christ, would turn to himself, to the intents of his heart, to his thoughts and volitions, to his prayers even and to all his works in search of that thing: the evil lust, ambition, striving. And searching he saw—saw another law in his members, warring against the law of his mind, and bringing him into captivity to the law of sin which was in his members. And seeing he would cry, "O wretched man that I am. . . ." and so crying, would cling ever faster to Christ and as standing firmly in the faith that sin in his flesh had been condemned, pray, "Deliver me, O God, from the body of this death."

So prayed one of the saintliest of men. And the reason he so prayed and the reason that he could know whereof he spake when he so prayed, is that he dwelt in the light of God's presence. This is not the prayer of an unconverted man, as some Bible students have been maintaining. One unconverted cannot pray this prayer with true understanding. And even among the true believers there are to be found those who never yet have gotten close enough to God to appreciate this prayer. Their walk of life is so very faulty at all times that the sins with which they must be occupied in their prayers are sins that should not even have to be mentioned among believers. Sins they are for which the sin- and the trespass-offerings were appointed; sins like unto these: wilfully withholding or diminishing the gifts that should go to the support of the ministry of the Word and of the poor; lying unto the neighbor in that which was delivered to be kept; taking away a thing by violence of whatever character that violence may be; defrauding the neighbor in trans-

acting business with him. And so we could continue. The list is a long one and concerns every one of the ten commandments. What a pity that the minister of the gospel must spend so much of his time in the pulpit exposing and rebuking in believers sins of this character. And what is so extremely sad is that believers (including the pastors, of course), when they hear themselves rebuked for sins of this kind, will at times react as do the children of darkness.

Now as to the burnt-offering, it was appointed for the spiritual believers, thus for the God-fearing Israelite who by the mercies of God had succeeded in so crucifying the works of the flesh and mortifying his members which were on the earth, that his walk of life was plainly that of a child of the light; thus a believer, who, as constrained by love, was walking in the way of the covenant and was thus walking with God, and who therefore, at that particular juncture that he brought his burnt-offering, did not find himself under the necessity, on account of some particular or special sin or sins that he either wittingly had committed, of bringing the sin- or the trespass-offering. The truth of this statement is borne out by the following. Firstly, the description of the burnt-offering (Lev. 1) does not set out with some such statement as, "Speak unto the children of Israel, saying, If a soul sin through ignorance against any of the commandments of the Lord concerning the things which ought not to be done, and shall do against any of them:" and as, "If a soul commit a trespass against the Lord. . . ." The opening sentence of the description of the offering under consideration simply reads, "If his offering be a burnt sacrifice of the herd, let him offer a male without blemish:" Secondly, the burnt-sacrifice was one that the worshipper offered "*of his own voluntary will*" at the door of the tabernacle of the congregation before the Lord. It was thus not a sacrifice that had to be brought on account of the offerer's having committed some outstanding sin. However, whereas the holiest of men have but a small beginning of true obedience, whereas also such men despite all their striving to attain to the ideal of a perfect life in Christ, continue in this life to lie in the midst of death, do evil—the evil that they would not—and thus daily increase their guilt, the burnt-sacrifice also had to be one by blood. And because he saw so much of his own vileness as a result of his having gotten so close to God, the believing worshipper whose right it was to bring this particular offering, would not have dared to venture into the presence of the Holy One without the priest first having made atonement for him in respect to his sins. For this his consciousness of his own moral unfitness was too highly developed and the realization of his not even being worthy to direct his gaze to God's sanctuary too lively. Thus, also in the description of the burnt-offering, we come upon the notice, "And he shall put his hand upon the burnt

offering; and it shall be accepted for him to make atonement for him.

The victim having been slain and thus having been made to atone by its death the sins of the worshipper, its blood was collected in a basin and thereupon presented to Jehovah as a covering for the worshipper through its being sprinkled by the officiating priest "round about upon the altar". With the exception of the skin, which was all that could be given to the priest, the whole offering (including the head, the legs and the inwards) after being cut into "his pieces" and the filth that might adhere to any of these washed off, was laid upon the altar and burnt. It will be recalled that when the sacrifice was a sin- or trespass-offering, only the fat of the victim was laid upon the altar and burnt and thus not the whole carcass. But it can readily be seen that *the burning of the whole and the burning of the fat only* were two signs that declared to the worshipper the same mercies. Why, it may be asked, was there appointed a sacrifice the whole of which was to be consumed. The Old Testament believer had need also of this sacrifice then when, as a result of his having drawn near unto God, the consciousness of his own unworthiness was exceptionally lively in him and his desire of hearing the Lord tell him that he was beloved and forgiven exceptionally strong. In such times the believer had need of the burnt-offering, and this for the reason that the laying of the whole of it on God's table and the ascending of the whole in fire to God, formed the most vivid testimony that the sacrifice was accepted, that thus sins had actually been (symbolically) atoned and that iniquity was no longer being imputed.

But this is not all. What rendered this testimony the more vivid was that when the altar was required for no other use, there always lay upon it, day and night, a carcass of the burnt-sacrifice in a condition of being consumed. This kind of offering was presented morning and evening for the whole congregation and especially during the night it was so slowly consumed that it lasted till the morning. Thus the carcass of this offering was perpetually or nearly so on Jehovah's table before His face a sweet-smelling savor. What stronger evidence that sins had actually been atoned could the worshipper have desired.

Further, the fire by which the whole carcass of the burnt-offering was consumed, signified the fire—the fire of holy zeal and love—with which the Spirit first baptized Christ and then His redeemed body. It was therefore especially through the instrumentality of the burnt-offering that believers gave expression to the hope that was in them—the hope, namely, that when they would awaken from the sleep of death, it would be to appear upon God's altar in the true sanctuary, a living and holy, a spotless and unblemished sacrifice, wholly yielding themselves in perfect love to their Redeemer.

The carcass of the burnt-offering in its lying on the altar in a state of perpetual consumption was but shadow, the body of which is *firstly* the ascended and glorified Christ everlastingly upon God's altar in the holy place of the heavenly sanctuary, His glorified self, body, human nature, still wholly consumed with the zeal of God's house—consumed now and everlastingly. And in this zeal—the same zeal in which He atoned by His suffering and death the sins of His brethren—He shall everlastingly be representing His very Self, the Lamb "as it had been slain" a living and holy sacrifice. In His zeal, He shall be about His Father's business everlastingly, praying for His church, leading and feeding His flock and thus filling it with that inexhaustible fulness with which the Father, smelling a sweet savor, fills him because He prays. For He is our true burnt-offering eternal in the heavens.

So was that carcass of the burnt-offering perpetually upon the altar the shadow of the abiding and habitual state of perfection and glory of the glorified Christ and His body, the church. Now the consumption upon the altar of the fat of the sin—and trespass-offering betokened these same heavenly realities, yet not so plain and emphatically as the consumption of the whole carcass of the burnt-offering.

We have then a burnt-offering eternal in the heavens—the glorified Christ, the Lamb "as it had been slain". To be sure, also in His state of humiliation, during the time that He sojourned among us, He was on the altar, bearing the burden of God's wrath against our sin. But having fulfilled all righteousness, He entered By His own flesh into the heavenly place where He continueth ever as the true burnt-offering of His church.

For, as has been shown from Scripture, Christ's mediatorship shall not come to an end, when the church shall have appeared with Him in glory. The better covenant of which He is the Mediator is eternal and thus likewise His mediatorship. As the chief Prophet, the only High Priest, and the eternal King of His church, He shall abide everlastingly, walking worthily of the calling wherewith the Father shall call Him—a calling that shall ever consist in His praying for His redeemed and glorified body that He may everlastingly be able to reveal unto it the glory of the Triune Jehovah and to lead and feed His flock. And this He shall do to the eternal glory of the Father and to the everlasting well-being of His church. Verily, He is our burnt-offering, eternally upon Gods' altar in the heavens.

It is precisely the presence of His resurrected and glorified body, human nature, on God's altar in the heavenly place that forms for all those who believe the certain and undisputed evidence that their sins were truly expiated by His sufferings and death. If all that believers could learn from Scripture is that Christ died for their sins, their faith could not possibly flower.

If this were all that Scripture revealed, it is questionable whether there could be faith. But there is more to be said on this. It is the presence of that body of His upon the altar that at once forms the sure pledge "that He, as the head, will also take up to Himself His members". Such is the Father's will. For the Father smells a sweet savor as He Who presents Himself is the Lamb "as it had been slain" and Who, as aflame with that same zeal in which He laid down His life for His brethren; devotes Himself to His eternal calling wherewith He ever shall be called. And that He is the eternal delight of the Father, all His brethren well know. And they know it now even while still lying in the midst of death. For He may and does send them all His Spirit as an earnest, by whose power they seek the things which are above, where He, their true burnt-offering, sitteth on the right hand of God, and not things on earth.

Once more, Christ is the true burnt-offering eternally upon God's altar in the heavenly. The significance of this is that He is indispensable to His people not only now while they lie in the midst of death assailed on all sides by the powers of darkness but ever. For in Him dwelleth all fulness bodily—the fulness—all that great good that accrued from His suffering and death. No blessing of whatever character and however infinitesimally small can be had apart from Him. Life apart from Him is solely death and hell. The Scriptures teach this over and over, teach that in Him *all* fulness dwells. Col. 1:19. Hence, in Him we have redemption (Eph. 1:7) and forgiveness of sins and, the apostle might have added, sanctification and glory—in Him, that is, through our being in Him legally, and mystically by a living faith we have redemption, not stingily, not meagerly, but copiously, according to the riches of His grace and (so the apostle continues) through His blood, that is, through the Lamb "as it had been slain", thus in the way of strict justice. And we have and retain this grace only through our abiding in Him and abiding in Him everlastingly. "Abide in me," said Christ to His disciples, "and I in you. As the branch cannot bear fruit of itself, except it abide in the vine; no more can ye, except ye abide in me. I am the vine, ye are the branches: he that abideth in me, and I in him, the same bringeth forth much fruit: for without me ye can do nothing." This discourse concerns the believer not only in his present state but in his glorified state as well. It is true now and ever that without Him the redeemed can do nothing. For all fulness dwells *everlastingly* in Him. What an apt and striking figure of the eternal importance of Christ for His people. The life-sap of the branches (of the vine in nature) dwells bodily in the vine. Thus, of this fulness not the branches but the vine is the seat and channel. And with this fulness, yet without in the least diminishing this store, the vine perpetually fills all its branches. Thus, though

the branches are full on account of their being in the vine, they could not be disconnected from it and continue to live and bear fruit. For the fulness dwells in the vine and of this inexhaustible store the branches must continue to receive in order to abide as living and fruit-bearing branches. Hence, the branches must be allowed to *abide* in the vine. In the mind of Christ the emphasis lay on the fact that the believers are made to *abide* not for a time only but everlastingly in Him and that solely because of this they live and bear fruit now and for ever. "*Abide* in me and I in you. . ."

Thus the truth that underlies this discourse of Christ is that the church now and ever moves and lives and has its being in the Father (the Triune Jehovah, Father, Son and Holy Spirit) and in Christ—in the Father as the creative fountain and in Christ as the seat and channel of its heavenly existence. Now of this truth especially the burnt-offering (and also especially the meat-offering) in its lying perpetually (or nearly so) upon the altar of the worldly sanctuary in a state of being burnt as to the whole of it, was the type and symbol. This carcass of the slain victim that by its death had (symbolically) atoned the sin of the entire congregation might never be allowed to disappear from God's table, the altar. As soon as the one carcass had been wholly consumed, it immediately had to be replaced by another. And this was done morning and evening. Hence, the savor of this offering was perpetually rising heavenward and this in behalf of the entire congregation. So, too, Christ our true burnt offering—ever shall He be presenting Himself in the heavenly place. And the savor of this offering shall be ever in God's holy nostrils. And the Father shall fill Him that the church as abiding in Him may have life everlastingly.

Fact is therefore that what forms the heart of all the preaching of the apostles (and also of the prophets of the Old Covenant) is the resurrected and glorified Christ, the Lamb "as it had been slain". It was always with this Lamb, with the glorified Christ and His redeemed and glorified body, the church, before their mind, that they penned their epistles. But as the Christ glorified includes the cross, they, through their preaching the former, of necessity preached also the latter.

To preach Christ glorified is to preach Him *as He has been crucified* and therefore raised unto the justification of His people and of His people only; it is to preach Him as One who offered Himself *once* and who thus needeth not daily to offer up sacrifice first for His own sins and then for the people's: it is thus to preach Him as the One who hath an unchangeable and thus eternal priesthood in that He continueth ever and Who therefore is able to save them to the uttermost that come unto God by Him; it is to preach Him as the true bread and the living water and as the everlasting redemption and sanctification of His people.

It is to preach, finally, that even when His people were dead in sins, God quickened them together with Christ (legally) and raised them up together, and made them sit together in heavenly places in Christ Jesus "that in the ages to come He might show the exceeding riches of His grace in His kindness toward us through Christ Jesus."

To truly preach Christ glorified is to make it impossible for oneself to preach any other Saviour than the One Who died upon the cross with the intention in His heart of expiating only the sins of His people, of those raised up together in Him.

G. M. O.

Abraham's Faith

By faith Abraham, when he was tried, offered up Isaac; and he who had received the promises offered up his only begotten son.

Of whom it was said, that in Isaac shall thy seed be called:

Accounting that God was able to raise him up, even from the dead: from whence also he received him in a figure.

Heb. 11:17-19.

Abraham was severely tried. Said God to him, "Take now thy son, thine only son Isaac, whom thou lovest, and get thee into the land of Moriah; and offer him there for a burnt-offering upon one of the mountains that I will tell thee of."

To understand the severity and the true character of this trial, it must be clearly seen that Isaac was not the only, in the ordinary sense; for Ishmael, too, was Abraham's son by Sarah's handmaid Hagar, an Egyptian, so that if the reference of the Lord to Isaac as the "only son" be taken to mean that he had an only child in the sense that this may be true of any parent, we would be at a loss to know how to harmonize this reference with the facts about Abraham's household as reported by Scripture.

Isaac was an only son in a unique sense. Statements occur in the above-cited passage from the Hebrews that clearly suggest this, these statements, "And he who received the promise. . . of whom it was said, That in Isaac shall thy seed be called." Let us consider the following. The Lord had given to Abraham a promise. The Lord had said that He would make of him a great nation, would bless him, make his name great, cause him to be a blessing, give him the land of Canaan for an eternal inheritance, him and his seed, and make this seed as the dust of the earth. This promise the Lord had repeated over and over without even initially fulfilling it. When Abraham

was one hundred years old and Sarah ninety, he was still without seed. Realizing that without seed, Canaan would of necessity be lost to him, Abraham in his concern, said to the Lord, "O that Isreal might live before thee." What he desired is that the Lord establish His covenant with Ishmael. But the Lord replied, "Sarah thy wife shall bear thee a son indeed; and thou shalt call his name Isaac: and I will establish my covenant with him" thus not with Ishmael. The Lord kept Him to His word. He visited Sarah as He had said. She conceived and bear Abraham a son.

Now this son was his *only*. He was this as a son with whom the Lord would establish His covenant, and in whom the seed would be called. And so Abraham also loved him, to wit, as a son in whom, so he was made to realize, his whole salvation was somehow bound up. For in the final instance this seed is Christ. It is plain then that in the above-cited Scripture, the adjective *only* as a modifier of the word *son* signifies not number but dignity. It denotes this son's position in the covenant. In him the Lord is to call Abraham's seed. Hence, though Abraham have many sons, Isaac would still be his *only* begotten.

This son, his *only*, Abraham is now asked to offer for a burnt-offering, is thus told to slay. Why this trial? Abraham's faith must be exercised in order that it may take on such power as will render him capable of bringing himself to the fore as a man with an implicit faith in God, that says that with Him all things are possible; and as a man who loves God only and thus to whom there is none other in heaven or upon earth that he desires beside God. Then God will be glorified, as faith is his gift and as true love is His love shed abroad in the hearts of His people.

Abraham is commanded to slay his *only* son. But is he then not being placed under the necessity of slaying the very promise of God? Would not as a result of the disappearance of this son from the face of the earth through death all his expectations perish? Should he execute this command, would he not then be waiting henceforth in vain for the salvation of the Lord? How could the Lord save him with Isaac in the grave, permanently removed? God cannot, to be sure. And therefore He could not possibly leave Isaac's soul in Hades, in the state of death. He would most certainly find Himself under the necessity of raising him up from the dead. For He is resolved by Himself to call in him Abraham's seed. He has promised. Being God unchangeable, faithful and true, He would indeed call this slain son, this only son, back to this present life. And this Abraham must believe—believe that God is both willing and able to raise him up from the dead. And he is called upon to exhibit this faith by actually slaying his only son. Rightly considered, what he is to'd to do is to act upon the conviction that one saves his life through losing it, and that life is lost through the attempt to save life; to act upon the conviction

that he who would live must die, that the way to glory is the way of the cross and is thus a way that leads through suffering and death. For consider that, according to the command, he is to offer Isaac for a burnt-offering. What is thus required of him is that he cover himself in respect to his sins with the shed blood of this only son. So is this son by the command now made to stand out in his mind as his saviour, better said, as the prophetic type of the Lamb that God would provide Himself. Thus Abraham is here requested to give expression to a faith that says that God is able to raise from the dead one who through His death will atone his sins. He must believe that God will provide Himself with a crucified and resurrected Christ in whom Abraham and his seed shall have redemption through His blood.

Further. It is required of him that he give, offer, Isaac to God in order that it may appear that his God is not Isaac but Jehovah only, that thus he has no other gods before Jehovah's face, that besides Him he has nothing either in heaven or on earth. Should he withhold Isaac, he through his disobedience would declare that the god before whose shrine he prostrates himself is not Jehovah but Isaac. And Isaac too must allow himself to be offered. Should he refuse, he would be pitting himself against God and then Abraham would be in duty bound to repudiate him. For disobedient, Isaac would not be one in but one beside and thus hostile to Christ. They who are in Christ are clothed with His righteousness and cleansed in His blood from their sin and thus partake of God's very nature. To love such, is to love God as manifested in His children, is thus to love Him only. Such then is God's command to Abraham. And this command he obeys. He rises up early in the morning. He takes Isaac his son, and, having supplied himself with wood for the burnt-offering, goes unto the place of which God had told him. Having reached his destination, he builds there an altar. He lays the wood in order. He binds his son and lays him on the altar on the wood. He takes his knife to slay him. But as he sets himself to deal the fatal wound, he hears a voice out of heaven that says, "Abraham, Abraham, lay not thine hand upon the lad, neither do thou any thing to him: for now I know that thou fearest God, seeing that thou hast not withheld thy son, thy only son from me."

Abraham in his intention and thus actually has offered Isaac for a burnt-offering. Such is the testimony of Scripture, "Abraham, when he was tried, offered up Isaac. . . ." It was his faith that rendered him capable of this. For faith is love—love of God, of the heavenly, of the invisible. Faith discerns that God is able to raise from the dead. It sees through the medium of the Scriptures God's accomplished salvation, a blessed reality. Faith sees Christ, obedient unto death and raised by the power of God's redeeming love

from the dead unto the justification of all those crucified with Him. Faith discerns that only when a man denies himself, takes upon him his cross and follows Christ, is he Christ's disciple and shall live. Abraham had this faith. The inspired writer says of him that he accounted that God was able to raise him, Isaac, up, even from the dead, and adds, "from whence also he received him in a figure." That figure must be the entire action of Abraham with Isaac: his binding him in obedience to the command; his laying him as so bound upon the altar to be slain; his actually slaying him as to his intention; his loosening his chords in obedience to the voice of the Lord; his receiving him back again from the Lord alive and unhurt. Figuratively, then, Isaac was slain and raised up from the dead. And it was by faith that Abraham "did this thing".

By faith, by the power of the love of God, he denied himself, crucified his flesh, his natural parental love, and then with his flesh in subjection to the law of his mind, he placed his *only* son and so also his very self upon God's altar of burnt-offering. Truly, he feared God. Him *only* did he love. And as to Isaac, he resisted not. He yielded, and yielding became obedient unto death. Thus both he and Abraham acted upon the conviction that then only does one save his life, when he loses it for Christ's sake, and that the way to the Father's house leads through death.

What has this all to say to us? Certain it is that the command in the form in which it came to Abraham is not for us. But as to its essence, this command does concern us all. For as to its essence, the command lays every man under the necessity of believing that God is able to raise from the dead with all that this implies, thus of believing in God through Christ. It further requires of us, does this command, that we withhold nothing whatever from God but that we yield our entire selves unto him to Whom we belong, that we together with our sons and daughters present ourselves to God a living, holy and acceptable sacrifice. It was a burnt-offering that Abraham was commanded to bring. It requires of us that we die—die as to our flesh, die to the world and to all that is out of the world and that we, through our doing so, witness for the truth that the world passes away and that the only abiding thing is the everlasting kingdom of our God—a kingdom destined to appear with Christ in glory. Doing so by the mercies of God, we are true children of Abraham.

And consider how the Lord responded to Abraham's expression of his obedience. We read, "and the angel of the Lord called unto Abraham out of heaven the second time and said, "By myself have I sworn, saith the Lord, for because thou hast done this thing, and hast not withheld thy son, thine only son, that in blessing I will bless thee, and in multiplying I will multiply thy seed as the stars of the heavens, and as

the sand which is upon the sea shore; and thy seed shall possess the gates of his enemies; and in thy seed shall all the nations of the earth be blessed; because thou hast obeyed my voice."

How pleased the Lord is with him, with His own workmanship! And what peace and heavenly gladness must have come to him through his obtaining this witness. And a witness it indeed is, of God in Abraham's heart. The Spirit of God in and through these words is here testifying anew with Abraham's spirit that God is his Redeemer-Friend and that thus he with and in his seed (for the seed is Christ, will possess the gate of his enemies and inherit the earth. This testimony he receives at this time when he "does this thing". For doing "this thing" he is close to God. He walks with God now, as he walks in the way of obedience. He has close fellowship with God. The Lord speaks to his soul! And so does the Lord speak to and in the heart of every son and daughter of His, not to be sure, when they stand in the way of sinners, but when they "do this thing" and walk with Him.

G. M. O.

Wilt Thou Disannul My Judgement?

Then the Lord answered Job out of the whirlwind, and said, Who is this that darkeneth counsel by words without knowledge?

Gird up thy loins like a man; for I will demand of thee, and answer thou me.

Job. 38:1-2.

Moreover the Lord answered Job and said, Shail he that contendeth with the Almighty instruct him? He that reproveth God, let him answer it.

Job 40:1, 2.

Then answered the Lord unto Job out of the whirlwind and said, Gird up thy loins now like a man: I will demand of thee, and declare thou unto me.

Wilt thou also disannul my judgment? Wilt thou condemn me, that thou mayest be righteous?

Job 40:6-8.

The above-cited passages contain a series of rebukes directed by the Lord to no one less than Job, the saint of Scripture—and a saint he indeed was—whose patience became proverbial. Mark you, the Lord severely rebukes Job. It was with reference to Job that He asked, "Shall he that contendeth with the Almighty instruct him. . . ." In view of the name that Job has of having endured without a single complaint

having formed in his soul and passed his lips, and especially in view of what the Lord said of him in the audience of Satan, namely, that there was none like him in the earth, "a perfect and upright man, one that feareth God, and escheweth evil," it may awaken some surprise that the above corrective address was actually meant for Job's ears. Yet it is true. And it is well that it is so. For if Job had as uncomplainingly endured as is commonly supposed, the book that bears his name would not be to the believers the source of comfort that it now is. The kind of perfection that is commonly ascribed to Job, we find only in Christ. Job, despite his being a believer of singular piety, was nevertheless a saint who also had reason to say of himself that in him, that is, in his flesh there dwelt no good thing. And he did say this of himself. When his disquieted soul was again still and he was seeing God with his eye (chap. 42:5) he said, "I am vile, what shall I answer thee (40:4). . . . I abhor myself, and repent in dust and ashes (42:6)."

It is well that Job was a man of like passions as we. For if it were otherwise we would not be seeing God in this book as we now see Him. In his great and continuous anguish of body and soul, Job could not refrain from crying out. His language becomes violent and sinfully so. And God bears with him. Like as a Father He pities him. He knows his frame. He remembers that he is dust. In His condescending love, he comes to Job, remonstrates with him, corrects him. He binds up his wounds, stills his troubled heart, restores his soul, heals his disease, vindicates him, defends him against his accusers, and lavishes upon him honor and riches! So was Job delivered from all his troubles.

But while in these troubles he had sinned. He had darkened counsel by words without knowledge. He had censured God as to His dealings with him. He had, according to 40:6-8, annulled God's judgment, that is, sought to substitute what he assumed to be right, his idea of righteousness, for that of God, in order that he might be righteous.

Let us listen to some of Job's complaints and examine these charges lodged against Job by the Lord Himself in the light of these complaints in order that it may be seen just wherein Job's sinning consisted.

Chapter 3 is the report of a lamentation, the first one, in which he curses the day of his birth. He spake and said:

"Let the day perish wherein I was born, and the night in which it was said, There is a manchild conceived.

Let that day be darkness; let not God regard it from above, neither let the light shine upon it. . .

Why died I not from the womb? Why did I not give up the ghost when I came out of the belly?"

This speech marks the beginning of Job's sinning.

If a believer on account of suffering, wishes to die early or not to have been born at all, he is in a state of opposition to God and is unmindful of the blessed fact that God designs the highest good of His people even in their severest sufferings.

"If I had called, and he had answered me; yet would I not believe that he had hearkened unto my voice.

For he breaketh me with a tempest, and multiplieth my wounds without cause.

He will not suffer me to take my breath, but filled me with bitterness.

If I speak of strength, lo, he is strong: and of judgment, who shall set me a time to plead?

If I justify myself, mine own mouth shall condemn me: if I say I am perfect, it shall also prove me perverse.

Though I were perfect, yet would I not know my soul: I would despise my life.

This is one thing, therefore I said it, He destroyeth the perfect and the wicked.

If the scourge slay suddenly, he will laugh at the trial of the innocent.

The earth is in the hand of the wicked: he covereth the faces of the judges thereof; if not, where and who is he?" Chap. 9:16-24.

Job's reasoning here is briefly this: "Should I call to God, and he ask me what I wanted, I would not believe that he would listen to me should I tell Him. He would overwhelm me with calamities even if I were innocent. He would not suffer me to draw my breath. If it be a test of strength between God and man, whether physical in a trial-at-arms, or moral strength, in a trial-at-law, what hope would there be for a weak and mortal man as I am. And even were I right, my mouth would not know how to make the right answer and would therefore confess me guilty, though I should be innocent. And truly I *am actually* innocent. And I will give myself no concern about my life. I will freely utter that confession, cost what it may. Therefore I will out with it: God destroys the innocent and the wicked alike. It is all the same to Him whether a man is innocent or wicked. Both receive an identical treatment. If a calamity suddenly overtakes a people, then he mocks at the despair of the innocent, his desire and delight are in the suffering of the innocent."

This perhaps is the most bitter speech that was spoken by Job in the whole book.

"I am to be wicked, why then labor I in vain?

If I wash myself with snow water, and make my hands never so clean; Yet shalt thou plunge me in the ditch, and mine own clothes shall abhor me.

For he is not a man, as I am, that I should answer him, and we should come together in judgment.

Neither is there a daysman betwixt us, that might lay his hand upon us both.

Let him take his rod away from me, and let not his fear terrify me: Then would I speak, and not fear him; but it is not so with me."

Chap.9:30-35.

In other words, "I am to be guilty, that is, God *wants* me so even *me* of all men. I was selected for this treatment. It is utterly vain therefore that I weary myself in trying to be innocent that I may be acquitted by God. If I should wash myself in snow-water and cleanse my hands with lye, thou wouldst plunge me in the ditch so that my clothes would cause me to be abhorred. For God is not my equal, standing on the same level with me that I should answer him, that is, reason with him about my innocence. And there is no arbiter between us to whom we could both betake ourselves and accept his decision. Let Him then take away his rod with which he smites me and let him not overawe, stupefy me with his terror. Then will I speak without fear before Him; for not thus am I with myself, that is, I am not conscious of anything in me, some sin or sins, of such a character that I must be afraid of Him.

"My soul is weary of life; I will leave my complaint upon myself; I will speak in the bitterness of my soul.

I will say unto God, Do not condemn me; shew me wherefore thou contendest with me.

Is it good unto thee that thou shouldest oppress, that thou shouldest despise the work of thine hands, and shine upon the counsel of the wicked? Hast thou eyes of flesh? Or seeth thou as man seest?

Are thy days as the days of man? are thy years as man's days, that thou enquirest after mine iniquity, and searchest after my sin?

Thou knowest that I am not wicked; and there is none that can deliver out of thine hand."

Otherwise said, "Is it good unto thee that thou shouldest shine upon the counsel of the wicked, that is, favor it, cause it to succeed? Hast thou eyes of flesh, perceiving only the surface of things, or seeth thou as men seeth, with a vision shortsighted and superficial as that of man? Are thy days as the days of a mortal, or thy days as the days of man? that is, are thy days numbered as that of a man, art thou a limited changeable creature, that thou seekest after my guilt, and searchest after my sins, that doest what short-sighted men would do, seeking to wring out of me the confession of guilt that has escaped thy vision by decreeing that I should suffer, although thou knowest that I am not guilty."

So in this vein does Job, the man of rarest piety speak. He utters hard words against God. He says

that God destroys the wicked and the innocent, laughs at the trial of the innocent and gives the earth into the hands of the wicked. And him, Job, He breaketh with a tempest and multiplies his wounds without a cause. Thus, to serve God is vain.

This complaint is identical to the one coming from Asaph. He, too, said of the wicked that they are not in trouble like other men, that they prosper in the world and increase riches, but that he has cleansed his heart in vain in that all the day long he has been plagued and chastened every morning.

As to Job, his soul is full of gloom. His great faith for the moment is paralyzed. He judges as a critic God and finds Him unfair, unjust. He seems near despair.

What is it that occasions this violent language? The doleful plight of the man, the intensity of his sufferings. Job is being assailed by a secret invisible enemy. The history of his case can be briefly stated. The patriarch Job hailed from the land of Uz. He was rich in material substance. He had sons to the number of seven, and three daughters. He was perfect and upright, a man who feared God and eschewed evil. He was an example to his children. He was kind and hospitable. All men respected him. He was a judge. His decisions were much sought and after he had done speaking men remained silent. He helped the poor, the fatherless and the widows, and was a tower of strength to the weak. So the man stands before us in Scripture.

Then Satan accuses him of serving God for gain. But God says that there was none like Job in the earth, a perfect and upright man. So, to silence the accuser, God gives him power over all that Job has but not as yet over his person. Satan now laid Job low. Job was striped of all his wealth. Fire from heaven consumed his sheep and those that cared for them, and all his children are hurled into eternity by a mighty wind. Hearing, Job rends his mantle, "and shaved his head, and fell down upon the ground, and worshipped. He blessed the name of the Lord. This is the first trial. It has come and is now gone. Job stood unmovable. He had overcome. And his victory was his faith. Satan was rebuked. But once again the sons of God come to present themselves before the Lord. And Satan, too, is again among them. He must hear from the Lord that he has been foiled in respect to Job. But he will not admit defeat. "Put forth thine hand now and touch his bone and his flesh, and he will curse thee to thy face." To this the Lord replies, "Behold, he is in thine hand; but save his life." Satan renews his attempt to destroy Job's faith. He smites Job with a terrible disease, with the worst kind of leprosy. A description of Job's illness can be had from the book of Job. He was stricken with boils from the sole of his foot to the crown of his head, "he took him a potsherd to scrape himself therewith; and he sat among the ashes". "The ulcers were accompanied by

an itching, so intolerable that a piece of potsherd was taken to scrape the sores and the feculent discharge, 2:8. The form and countenance were so disfigured by the disease that the sufferer's friends could not recognize him, 2:12. The ulcers seized his whole body both without and inwardly, 19:20, making the breath fetid, and emitting a loathsome smell that drove everyone from the sufferer's presence, 19:20, and made him seek refuge outside the village upon the heap of ashes, 2:8. The sores which bred worms, 7:5, alternately closed, having the appearance of clods of earth, and opened and ran, so that the body was alternately swollen and emaciated, 16:8. The patient was haunted with terrible dreams, 7:14, and unearthly terrors, 3:25, and harassed by a sensation of choking, 7:15, which made his nights restless and frightful, 7:4, as his incessant pains made his days weary." (Davidson).

While in this state he was assailed by Satan first through the agency of his wife, who said, "Dost thou still hold fast thine integrity? Renounce God and die," and then of the three friends who came to comfort him but who turned out to be the tools of the devil. And attend to Job's answer to his unbelieving wife, "What? shall we receive good at the hand of God, and shall we not receive evil?" "And in all this, did not Job sin with his lips." "but in his thoughts he already cherished sinful words."

Job's pains must have daily increased. His bodily anguish becomes unendurable. Such anguish as Job's continuing on cannot be endured. His friends are there with him now. They had heard of the evil that was come upon him, and they came, every one from his own place. When they saw him, they did not recognize him, so his countenance had changed. And they wept and rent every one his mantle and sprinkled dust upon their heads toward heaven. And they sit down with him upon the ground. The condition of their friend confounds them. They have come to comfort him. They would fain speak. But no word they deem appropriate will come to them. "For they saw that his grief was very great." They have been with him seven days now. And still they are silent. O, if they would only say something! Job can stand it no longer. So finally, in his unendurable agony, he cries out fiercely and curses the day of his birth, "Let the day perish wherein I was born," he says, "and the night in which it was said, There is a man child conceived. Let that day be darkness; let not God regard it from above. . . ." And the friends, they are astonished at his wild outburst. They begin to imagine that there must be something terrible in the state of the man. It seems not to occur to them that what they are listening to now is the involuntary language of unendurable suffering. His violent language sounds to them like an outburst of profanity. He ought not so to speak. So when he is silent, the oldest of the friends is ready to answer. He cannot withhold him-

self from speaking, "If we assay to commune with thee, wilt thou be grieved?" he asked Job. But without waiting for a reply he continues "but who can withhold himself from speaking? What now comes from this friend's mouth are words that sting. "Behold," says Eliphaz to Job, "thou hast instructed many, and thou hast strengthened the weak hands. Thy words have beholden him that was falling, and thou hast strengthened the feeble knees. But now it has come upon thee, and thou art troubled." He would say that Job found it easy to comfort others but now that suffering and misfortune has overtaken him, is unable to console himself. Now were this true, then the word with which Job had come to others in their distress, dwelt not in his own soul. Job, this friend would say, should examine himself and discover the hidden evil within him. He continues, "Is not thy fear thy confidence and the uprightness of thy ways thy hope? Remember, I pray thee, whoever perished, being innocent? or where were the righteous cut off? Even as I have seen, they that plow iniquity, and sow wickedness reap the same."

Even from this initial reply, it is plain that these friends are wholly incapable of placing themselves in Job's position and thus of correctly appraising his violent language. Therefore were they unfit to properly deal with Job in his present state. Here at the very outset, Eliphaz reasons as if Job's raving were due to his lack of faith and confidence in God and thus to fear that God was about to destroy him with the wicked. Whereas, so he reasons, Job lacks confidence, he *must* have sinned perhaps without himself being aware of it. Therefore let Job search himself, his life, for that sin. Let him confess it and he will live and not perish. This is the foundation upon which they proceed in all their replies.

Now, the fact is, that Job does not lack confidence in God. The fear that he will perish with the wicked is not in him. How could it be. He is a man of singular piety. The cause of his violent outburst is not his fear of perishing but solely the hugeness of his suffering. Therefore he raves as he does. Now this is what he attempts to explain to them in his first reply, when he says, "Oh, that my grief were thoroughly weighed and my calamity laid in the balances together! For now it would be heavier than the sand of the sea: therefore my words are swallowed up, that is (in the original), therefore I rave as I do. My sufferings are unendurable. They madden, bewilder me, so that I speak like a madman. "For," so Job continues in chapter 6, "the arrows of the Almighty are within me, the poison whereof drinketh up my spirit: the terrors of God do set themselves in array against me. . . . Even that it would please God to destroy me; that he would let loose his hand and cut me off! Then should I yet have comfort: let him not spare: for I have not denied the words of the holy One."

That he has been guilty of no denial stands out in his mind as a fact. Therefore he has confidence in his distress and feels assured that his righteousness will show itself, even in death, and that thus in death he will be with the Lord. His soie longing is that he be freed from his sorrows through death. He considers his disease incurable, so why should his life be prolonged?

"What," so he continues, "is my strength, that I should hope (for recovery)? And what is mine end, that I should be patient?" His strength, he means to say, is not in proportion to the weight of his cross. He sees before him no end of his plight, if he lives on, for, humanly speaking, he cannot regain his health. Why then must he live? His sufferings are to intense to be endured. "Is my strength," so he asks, "the strength of stones? or, Is my flesh of brass? Is not my help in me brought to nought." Chap. 6:13.

He now upbraids his friends for their lack of sympathy and understanding. He reproves them for their mean insinuations.

"To him that is afflicted pity should be shown from his friends and not reproach, even if he should have forsaken the fear of the Almighty. My brethren (speaking of these friends who came to comfort him) have been false as a torrent, and as the stream of brooks that pass by, which are blackish by reason of the ice, and wherein the snow is hid: For now ye are nothing; ye see my casting down and are dismayed. Did I say, Bring unto me? or, Give a reward for me of your substance? or, Deliver me from the enemies? or, Redeem me from the hand of the mighty? Teach me, and I will hold my tongue: and cause me to understand wherein I have erred. How forcible are right words! But what does your arguing reprove? . . . Yea, ye overwhelm the fatherless and dig a pit for your friend. . . . Is there iniquity in my tongue? Cannot my taste discern perverse things." Chap. 6:14-30

Instead of insinuating that the grief by which Job has been overtaken in his sin returning to him in the form of punishment, let them give him a true solution of his present plight. So far from the truth it is that he dreads death because he fears that death will be to him what it is to the wicked, that he fervently longs to die, that he may be at rest.

(To be continued) G. M. O.

IN MEMORIAM

Op den 17 October 1938, behaagde het den Heere, plotseling uit ons midden weg te nemen, onze getrouwe en geliefde ambtsdrager,

MR. ADAM BUMA

in den ouderdom van 55 jaar.

Na een leven van blijde geloofsverzoeking is hij ingegaan in de vreugde zijns Heeren.

Namens de Kerkeraad

J. Buma, Sec.